

Inv. br.

NOVINARI OŠTRIH ZUBI

Ima li uopće više smisla osvrnati se na "Pjela, premda se stranim novinarima izr

laži? Toliko smo navikli na njih da sve teže uzrujavaju. Možda još zbog svih naših mozak, a ne zaoštreni "Politikini" zubi

STRANICA 2

ŠIBENSKI

GLASILO SKUPŠTINE OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXIX.
BROJ 1445IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 20. srpnja 1991.

U MUZEJU GRADA ŠIBENIKA

ANTICKI PORTRET U ISTRI I DALMACIJI

Izložbu "Anticki portret u Istri i Dalmaciji" za jednici su organizirali Arheološki muzej Zadar, Arheološki muzej Istarske Pule, Muzej grada Šibenika i Muzej Šibensko-kninske krajine Sinj. Na njoj je predstavljen dio eksponata velike izložbe "Anticki portret u Jugoslaviji" koja je bila organizirana 1987 godine i prikazana u Beogradu, Zagrebu, Splitu (Jubiljan), Skoplju, Moskvi, Frankfurtu, Barceloni i Madridu.

Izložba će se sad predstaviti javnosti, dok cilj je da prikaže izbor najljepših antičkih portreta koji potječu s Istočne obale Jadrana i ne-

posrednog zalede iz Istre i Dalmacije ili onih koji se čuvaju u muzejima i kolekcijama tih regija. Pratome se zadržavao nečelo brončanog reda nastojeći podočit razvite umjetnosti i njenih temeljnih odrednica tijekom stoljeća. U tu suruh učestvovao je 39 portreta, ali, da bi se izložba osvetlila i dobila višu kvalitetu, pridodano je nekoliko primjeraka (ukupno 41) koji do sad nisu bili prikazani ili su pak tek nedavno otkriveni. (Nenad Cambi, Anticki portret u Dalmaciji i Istri, Zadar 1990.)

Izložba će u Šibeniku biti otvorena do 7 kolovoza

SVETI JAKOV SVETAC UJEDINJENE EUROPE

25. srpnja Crkva slavi blagdan sv. Jakova. O sveću i njegovu slavljanju, o povijesnoj važnosti i o poruci današnjici na stranici 9.

PISMO IZ RUMUNJSKE

KNJIGE I ŽARULJE IZ ŠIBENIKA U BAJU I KARAŠEVO

Tog dana dijelili smo knjige i činili nam se da je to bilo najzanimljivije, jer je upravo nevjerojatna njihova želja za knjigama. Čak daleko veća nego za žaruljama, a moramo znati da ni njih ovdje nema. Knjige iz domovine ovde su kao zlato

STRANICA 5.

INTERVJU
BORIS BAICA,
POTPREDSEDNIK ODVJETNIČKE
KOMORE HRVATSKE

DOK
TOPOVI
PUCAJU
PRAVDA MIRUJE

-Pravna država je relativno funkcionalna u vrijeme komunističke vladavine. Posebno je funkcionalna u cilju zaštite tog poretka... Prema tome, pravni sistem je djelovao, pravna država je djelovala, ali vrlo često na štetu pojedinca i njegovih osobnih prava.-

Stranica 3.

CRNO-BIJELO U KOLORU

RIJEČ UREDNIKA

Živjeti

normalno

Zivjeti normalno, bez obzira na to što sva te kav život podrazumije vao i kakve uobičajene okvi re u ljudskom življenu ozna čavao, nikad nije bio posve tek i jednostavan zadatak. Ali što danas, u vrijeme kad većeri završavaju brojenjem izgubljenih života a jutra do nose strepnju od novih vijes tli, jutra u kojima svjetlost dana bez preštenka biva po krivena crnim nekli majki i žena, nevjernicom djece

Živjeti normalno tjeru na
na mučne izvještaje i grozne
silke, na beskonačna očekiva-
vanja boljih vijesti i nade
u razum, na nelzbježno glos-
no razmišljanje u svakom
trenutku i na svakom mjestu
o tomu što i kako dalje tre-
ba, ili se uopće može uraditi
u krvljui okupanoj Hrvatskoj.
Bez obzira na to jesmo li na
prednjem mjestu, za stolom ili
jesmo se tek za trenutak zau-
gavili na ulici. Sve to, i puno,
puno više — postalo je »nor-
malnim« životom.

Pa ipak, sve (najčešće) televizijske slike strave, užas-a i neprihvataljive zbilje ne dopiru do svijesti tako jaka- i na takav način kako to mo- gu uraditi majke, djece i starići koje svako malo gre- tele na putu prema Ljubi- na selu kojeg je nakon noć- noći straha i pucanja čet- ničko ludilo doveo do zlo- sulne tluine, pagiblje i još jednog „izgubljenog“ dijela domovine. Jer, i nakon sve- ga što gledamo i slušamo o zboru čega nam je život up- ravo tako „normalan“ kako- est, čuda u glavi i duši sva- tog čovjeka počnu se novje- rojatnom žestinom dogadati, dok slušate slijede i izborane starice i njihovu uplašenu djecu, dok slušate te ljudi- koji ne mogu prihvati činje- niku da su nakon svih nuka i kulja, nakon godina ulože- nih u »to malo kuća i imanja« sada jednostavno potjerani, doveđeni do istine kako mo- raju tek spasiti život sebe i svojih bližnjih. U svojoj do- movini, na svakoj zemlji,

movini, na svojoj žemlji ...
Tej dan u kojem je polpis
nik ovih redaka ispratio sli-
ka jedu i tuge poljopravnog
uplašenog i ozlaštenog na-
roda iz Lijana prema Šibeniku i okolnim mjestima, nije
bio samo potvrda svog uža-
ga u kojem živimo — već
ona jedina i nikakvim po-
srednim slikama nestvorenih
mještavina tuge, očaja, blje-
sa, nezadovoljstva, te

NOVINARI OŠTRIH ZU

Od istine vuk ne dobija karijes. Zato izgleda da je lovac Luka pravi lovac. Sa sacmaricom na ramenu. Za sada tako brani Crvenkapu, jer, ruku na srce, nema drugog rješenja. Doduše, ne od lazi, nego od oštih zubi.

Smještajući čuvenu - Crvenkapicu, završni dio priče, na medjim
što područje južnoslavenskih
prostora, onda je, manje ili vi-
še, uvijek jasno naznačeno tko je
Crvenkapica, a tko je Vuk, uz nejasno
određenje tko će preuzeći ulogu lva
ca Luke, koji Crvenkapu spašava životom
ubivši Vuka. Uglevnom pravdu pobje-
duje Medullim, u medjiskoj zbilji stvar-
i se dogadeju drugačija Postoje više
Crvenkapica i više Vukova, oviano da
ili je riječ o zapadnim ili istočnim me-
dijima, da li Četnici - Političari ili - Vjez-
nika. A gđi Vuk ima velike uši — da
bolje čuje, velike oči — da bolje vidi,
te ona što je najvažnije — velike zube.

— da bolje pođe Crvenku. Kada u danasnjem vremenu upravo tako izgledaju novosti, ali uz istak bitno smislova litovanja. Naime, prirodno je da novinarima imaju velike uči i oči, a velikih očiju i zubi primjereno su političarim, i onima koji trudavaju naredbe. A što se događa kada novinara ima veće zube, od učiju i očiju? Možak je u igri! Svjetlu primjer potpisem u „Politici“ od 15. srpnja (str. 8.) od strana izvjesnog Slobodana Kljajića — naslov: »Ocenjuju se koncentracionci logor za Srbe u Hrvatskoj«; naslov: »Vernog III novi Jagrenovac«; podnaslov: »Silenost i rezilje 1941. i 1991. godine — Hrvatska vlast da

nas traži lojalnost Srba tako ih je prethodno ustaljala u gaju i podvrgla teroru. — Kako katolički svećenici brane ustaše i napadaju 'srpski terorizam'. — Spomen područje Jasenovac nije moguće pored koncentracijskih logora koje formira hrvatska vlast. Od preostalih zubi vidi ono čega nema, jer zubi zaklanjavaju vidik. A začinjeni zubi onemogućavaju da vidi ono čega ima. Na primjer spajano hrvatsko selo Čelije. Toga za -Politiku- nema.

Besramne kolicine laci, kojih ne nedostaje u »Politici« i drugim slicnim glosinama, pucaju iz svih raspolosivih aredstava na javno mnenje, pr-

veći od njega mnijanje koj
nije domaćim životinjama o
tej način se vrijedaju vlast
jer se prema njima tko
neravno ophodi kao prem
gljenjima, kojima istina i
No kažu, gdje lat ruča
što znači da je na lat nulta
istinom. Da li je to lavec L
ko. Od istine vuk ne dobit
Zeto, izgleda da je lavec
lavec. Sa eakmericom na
zade tako brani Crvenog
na grca, nema drugog rješ
enja, ali i to nije dobro rješ
enje.

ša, ne od lobji, nego od
lma li uopće više imaju-
se na -Politikine lobji? I
naučili li na njih da sve lobe
Možda još zvog svijeta, i
stvarnim novinskim izvještajima
i učilju način možeći, a ne
zubi spremni da pojedu Če-

● DOGAĐAJI TJEDNA ●

Zbog najvećne situacije u zemlji delegacija Šibenika neće sudjelovati na ovogodišnjem trojnom susretu što će se od 22. do 27. srpnja održati u Herfordu Postoj; međutim mogućnost da u Herfordu na proslavu dvade- setpete godišnjice bratimljenja Inju gradova otpljuje jedno Paško Buba- lo, pred SO Šibenik Bilo je, inače, planirano da na trojnim susretima sudjeluje delegacija od pedeset šibenskih javnih i kulturnih djelatnika i mlađeži

akata koji su još uvijek na snazi. Naime Zakon o eksproprijaciji posljednjeg put je dopunjeno 1984. godine, a kako bi ubrzali izmjenu ili njegovo uklanjanje bivši vlasnici zemljišta iz Šibenika iin. osnovale če posebno udruženje u koje bi se trebalo uključiti i vlasnici eksproprijiranih zemljišta iz susjednih dalmatinskih općina.

Prijeteljstvo vojnih zrakoplova iznad Šibenskog područja u posljednje vrijeme uznenimilo je stanovništvo Vojnog zrakoplovstva u nekoliko su navrata nadležitih hotel-sko-turistički kompleks "Solarijs" i područje od Gredašića do Vodic. Primijećeno je i prijeteljstvo vojnih helikoptera na vrlo maloj visini iznad okraja Prvića i Murtera. Kako te vojne aktivnosti ranije nisu bile najavljivane pretpostavlja se da se radi o smislijenoj provokaciji.

S Obonjana. - Oloka mladostio, odušovljala je grupa od pedesetak šticenika zagrebačkog Centra za odgoj djece i omladine. Oni su na oloku boravili tri tjedna, jedini su gosti koji su početkom ljeta doputovali na Obonjan. Nakon njihovog odlaska - Olok mladostio će određeno vrijeme biti bez posjetitelja. Međutim, krajem srpnja očekuje se dolazak izvješća iz Duge Rese, a zatim kraj kolovoza najavljen je dolazak devetoro djece iz Šibenskog džudžukluba.

Predstavnici općinskog Sekretarijata za privredu sastali su se s turističkim djelatnicima Šibenske općine. Razgovaralo se o ostvarivanju mjera za prevladavanje katalištne situacije u turizmu. Što ih je na posljednjoj sjednici utvrdio Sabor Republike Hrvatske. Posebno je, pak, raspravljano o operacionalizaciji mjera što ih mora provesti općinska vlast, kako bi privredni i društveni turistički sektor, što bezbrižno prešao do naredne turističke sezone,

Adžija Gašić iz sela Oudevo Brdo u općini Peć, sa stolnim boravkom u Tivtu, preminuo je u Šibenskoj bolnici 13. srpnja od posljedica ranjavanja iz pred vojarnu u Rogoznicu. Prema riječima Sanibora Vuletinina istražnog suđa Okružnog suda u Šibeniku, u Gašiću je puçano nešto poslije III. sata ujutro kada se kreao prema vojarni, gdje se od 19. lipnja na odslušenju vujnog rokera nalazi neponošan.

Polpuni kraj ovogodišnje turističke sezone, doveo je do zauzimanja hotela na Šibenskom području. Prestale su, naime, raditi tri hotelske kuće — primoštenska «Marina lučica», Šibenik «Imperial» u Vodicama i hotel «Kalentum» u Murteru. U prenositeljstvu novoravnih hotela, gostiju gotovo nema NP «Krka», pogden potpunom osakom posjelitelja, poduzeo je drastične mjere štednje i racionalizacije. Na putuljku su odmah lako dovezeni

Palačnjem svjeća i molitvom Gospu na krunici Šibenčani su se 14. srpnja pridružili prosvjedu Hrvatskog pokreljaka roditelja za zaštitu i povratak vojnika iz Jugoslavenske armije. Prosvjed je skup inače održan u Kaledrali sv. Jakova, u nazročnosti stranačkih čelnika Šibenskog gradonačelnika Paška Bo-

Grupa bivših vlasnika ekspropriiranog zemljišta u Šibeniku, обратила se nadležnim općinskim organima sa zahtjevom da zaslužnici u Sabornu RH

Ovako je bilo nekad a danas su vodički hoteli zatvoreni

Najkasnije do 22 srpnja u ražinskoj Elektrolizi ugasit će se 40 peći, što je jedna petina kapaciteta te elektrolize. Odluka je to Radničkog savjeta TLM-a a dio je programa za prevlađavanje križe Šibenskih aluminijaša. Cilj programa kojeg treba realizirati do kraja godine je smanjivanje gubitaka koji se u TLM-u procjenjuju na oko stotinu milijuna dolara. Gašenjem pećiju, proizvodnja primarnog aluminija u ražinskoj tvornici biće smanjena za oko 30 tisuća tona.

To je među ostalim, rezultat preporuke Hrvatske elektroprivrede zbog enormnih cijena električne energije koja je to poduzeće najvećim dijelom i dovala na granicu gubitaka. Istodobno od buduće cijene električne energije dobrim će dijelom ovisiti i broj zaposlenih. Prema programu zamjenika generalnog direktora, Živka Mikulandrić mogao bi raditi oko tisuću i 300 radnika, od ukupno 5 i pol tisuća zaposlenih.

Općinska uprava prihoda nije do sada naplatila niti cinara na canovu taksi uvrđenih za ovdašnja predstavnštva srbijanskih tvrtki te vlasnika vikendica s drugim područje. Sukladno izdanim rješenjima vlasnici srbijanskih tvrtki na Šibenskom području morali bi općinskoj upravi za prihode za četvorni mjesec poslovнog prostora platiti 1200 dinara za izdajanje firmi BO lisača e za četvorni mjesec stampbenog prostora i zemljišta 300 odnosno 100 dinara Umjesto uplatnica Ministarstvu za finansije RH za sada stizu jedino 2816 lisača na Šibenskom području ima je danas 11 predstavnštava srbijanskih tvrtki i oko 2000 vikendica, koje podlijeđu spomenutim mjerama

BAICA: Moji su već generacijama bili Šibeniku, starosjedoci. Bili su Šibenski zemljoradnici, zatim su tri četiri generacije bili mesari, a ja sam peti, osnivač porodične grane koja se bavi odvjetništvom. Nekad sam igrao košarku i nogomet u prvom timu "Šibenika", za vrijeme studija uredavao sam "Šibensku reviju" koja je nakon godinu dana izlažena i 1961. napravno likvidirana jer nije bila po volji ladašnjih vlasti. Jedan od bitnih razloga vjerujem je bio taj što je kao glavni urednik nisam bio član partije. Početkom 57. završio sam studij i vratio se u Šibenik. Neko vrijeme radio sam kao sudački, a potom i kao odvjetnički pravnik da bih '60. nakon polaganja pravosudnog ispita posao odvjetnik. Imao sam dvadesetdevet godina i bio najmladi odvjetnik ne samo u Šibeniku već i u Hrvatskoj. U to je vrijeme predsjednik Odvjetničkog zbora u Šibeniku bio pokojni doktor Filip Smolić, a ja sam odmah po dolasku postao tajnikom zборa. Poslije njegove smrti postao sam predsjednik Odvjetničkog zbora Šibenika i na toj sam funkciji ostao do danas gotovo sedamnaest godina. Dvije godine prije smrti doktora Smolića '72. izabran sam u Zagreb, za člana Upravnog odbora Odvjetničke komore Hrvatske. Dakle već sam dvadeset godina član Upravnog odbora. U mandatnom periodu 90.-93. izabran sam za zamjenika predsjednika Odvjetničke komore Hrvatske. Kao zamjenik predsjednika automatski sam i član Izvršnog odbora.

SL: Da li je vaš relativno brižan predstavnik u organima Odvjetničke komore Hrvatske bio posepljen članstvom u Partiji?

BAICA: Nikada nisam bio član partije. Pazile Upravni odbor komore je kada sam ja došao imao većnu članovinu koju nisu bili u partiji. Bilo je po pravilu, dvadeset članova odbora sa područja Hrvatske a možda je šesti sedam bilo članova partije. Druga su shvaćanja vrjedila u odvjetništvu, mi smo bili ljudi po nekim drugim kriterijima ne po kriteriju članstva u partiji koji je bio mjerodavan za sud i tužilstvo ili neke druge rukovodeće funkcije. U odvjetništvu članstvo u partiji nije igralo nikakvu ulogu. Zato smo mi mogli '71. gotovo sve kolege koji su bili makanuti iz pravosude primiti u redove odvjetnika. Da je Upravni odbor koji je vršio upise u imenik odvjetnika lada bio na partiskoj liniji sasvim je sigurno da bili ljudi teško postati odvjetnici. Mislimo ih upisivali nasuprot željama i intencijama pojedinih rukovodećih kadrova da se ne upisu. Mogao bih vam iz ove sadašnje garniture hrvatskih političara nabrojati nekoliko njih koji su u ono vrijeme upisani u imenik odvjetnika.

SL: Kao na primjer...

BAICA: Na primjer Vlastimir Šeka koji je maknut iz tužilstva u Osijeku, zatim sadašnjeg predsjednika Hrvatskog suda Hrvatske gospodina Vjekoslava Vidovića pa Zdravka Bartovčeka sadašnjeg javnog prevobranica Hrvatske potom Slobodana Budaka koji je lada bio javni tužilac Zagreba mogao bih vam nabrojati mnogo lakih slučajeva koje smo upisali. Ne postoji niti jedan kojeg nismo i to dokazuje da je Upravni odbor komore bio vrlo liberalan.

Odvjetništvo — nezavisno i samostalno

SL: Mnogi su se od tih ljudi "hrvatskog proleća" nakon demokratskih izbora u Hrvatskoj politički aktivirali. A vi?

BAICA: Ja sam uvek bio odvjetnik političkom se nešto naročito nikad nisam bavio. Svoju sam djelatnost usmjerio u pravcu rada komorskih organa mnogo sam učinio za Komoru što je rezultiralo mojim izborom za zamjenika predsjednika u mandatu od 19 godine. Ajetkost je da to bude nešto uven Zagreba.

SL: Kako je "zahvalno da odvjetnici bude stražni opredijeli"? Obično se kaže da on svoju lojalnost duguje prenenavnoj biljeti?

BAICA: To da je odvjetnik stražni opredijeljen njegov je osobni odnos prema politici. U svemu tome treba dati pozitivne granice koje ne tre-

BORIS BAICA,
ZAMJENIK PREDSEDNIKA
ODVJETNIČKE KOMORE
HRVATSKE

DOK TOPOVI PUCAJU PRAVDA MIRUJE

DOK TOPOVI

ba prelazili jer bi se to eventualno moglo negativno odraziti na njega kao odvjetnika koji radi na određenom području. Oduvijek je u odvjetništvu, još u doba Austrije na našem području bilo odvjetnika koji su se bavili politikom i onih koji se nisu bavili odnosno onih koji su se manje bavili politikom. Teško je reći da se nešto bavi politikom. Druga je stvar koliko će odvjetnik bili angažiran u tom političkom djelovanju. Klijenti su ti koji će to znati, cije-

tavne zamisli prema kojoj se Jugoslavija trebalo vratisi federalni pa čak i konfederalni oblik. Ustav iz '74. nosi u sebi određene oblike konfederalnosti. Osnovna mu je pogreška što je baziran na prepostavci o nepromjenjivosti jednopartijskog sistema.

SL: U tom kontekstu funkcija zakonodavstva, političkog zakonodavstva jest zaštita legitimnosti. A legitimnost je vjera u optimalnu prirodu postojeci institucije, između ostalih

duju stupanj demokracije određene države.

SL: Često se govori o pojmu "pravne države". Každe što se pod tim pojmom podrazumijeva, odnosno što jest ili bi trebala biti pravna država?

BAICA: Pravna država je relativno funkcionalna u vrijeme komunističke vladavine. Posebno je funkcionalna u cilju zaštite log poretka. Takva zaštita nije dozvoljavala odslupanje od politika.

jemo hrvatski Ustav i hrvatske zakone oni poštuju savezne donesene još za vrijeme komunističkog režima. Primjerice radi mi smo u Hrvatskoj ukinuli smrtnu kaznu a savezni Krimični zakon kojim se služi vojska još uvek predviđa smrtnu kaznu za niz krivičnih djela. Oni primjenjuju svoje zakone, mi primjenjujemo svoje. Tu je suština problema. Mi smo njihove zakone stavili van snage, ali armija to ne poštuje i ne prihvata.

SL: U zemljama poput Norveške, Danske ili Švedske vojni sudovi u doba mira uopće ne postoje tako da i vojnici i civilni, za iskočavanja vojne krivične djela sudi redovni sud. Kad nas vojni sud može biti nadležan i kad civil izvrši neko krivično djelo.

BAICA: U saveznom zakonodavstvu postoje djela koja padaju pod nadležnost vojnih sudova i ne samo to postoji je jedan apsurd, namreć dugo vremena nije se dopušталo da za veći broj krivičnih djela branitelji budu odvjetnici već vojna lica, nametnuli od vojnih sudova oliciti pravne službe problematičnih kvaliteta i problematičnih želja. Nakon sudenja četvorici u Ljubljani dolazi do pokretanja sporu pred Ustavnim sudom Jugoslavije, nakon čega je omogućeno da branitelji mogu biti odvjetnici. U razvijenim demokratskim zemljama vojni sudovi djeluju ali samo u slučaju rata. Kod nas postoji anomalija. Namreć, vojni sudovi i to ne samo za vojne osobe već i za civile djeluju i u normalnim okolnostima. To je apsurd.

SL: Kako li se i kako okončati ova hladna neizvjesnost?

BAICA: To je teško reći. Vidimo da Predsjedništvo Jugoslavije ne funkcioniра, a ono je po Ustavu glavni komandanti armije. Da li će se vojska distancirati od terorizma da li će poštovali odlike Predsjedništva i sugestije Evropske zajednice? Ako ne bude poštovala bit će velikih problema. Nisam optimist, teško će to ići. Ruku na srce vojska se između osloga boriti za određene privilegije koje je svih ovih godina uživala, a koje ni najboljim zemljama nisu mogle osiguravati svojim vojskama. Skeptičan sam i ne vjerujem da će armija poslušati što se ono kaže glas razuma da će se zaista slaviti u službu pravne države ili saveza ih država. Ukoliko je njihova volja da ustanjuju dosadašnjim nastupima — neće tu pomoći ni Evropska zajednica, ni bilo iko drugi. Ne znam što će tu biti. Svečita Medutin a to dobro znamo iz povijesti poslije svakog rata vodili su se pregovori o miru. Zbog toga smatram da bi daleko pametnije bilo ove prevore voditi prije rata i niješli neće odnose na jedan miran i tolerantan način. Tako sam uz sve donekle iskažani posimuzam ipak uvjeren u pobedu razuma, da bilo da taj izlaz sami pronademo bilo da nam netko u lome pomogne.

Razgovarala Linda Miliša

i političkih. Neki su se vjerojatno utjeravali silom. Nešto je to već nazvao inkvizicijom.

BAICA: Pazile, ne postoji političko zakonodavstvo, već postoji više ili manje politički usmjereni zakonodavstvo. Svaki pravni sustav štiti ustavni poredek i cilj mu je zaštititi ga do kraja. Ne postoji takve političko zakonodavstvo, ali postoje zakoni koji su napravljeni tako da štite državu kakva je zamisljena Ustavom, kako su je zamislili oni koji su donijeli Ustav. Jedan od dijelova Ustava iz '74. zapravo nije ničlanova i točaka upravo su doveli partiju u ustavno stanje. Što se tiče sile, sve države, kako totalitarne, tako i demokratske svoju funkciju jednim dijelom vrše silom. Pitanje je kako su silu provodili i u kojoj mjeri. Ranije, kada bi protiv nekog bila dignula opušćica za političkokrivično djelo teško da se mogao izvući bez drakonskih kazni, jer je sve unaprijed bilo uređeno da optuženi bude zaista i osuden i danas u demokratskom svijetu postoje dijeli koja se mogu smatrati političkim u cilju zaštite poretka samo što se u takvim zemljama traži daleko više dokaza i sama dijela su rijetka. Kod nas je nekad takvih djela bilo vrlo mnogo.

SL: I u takvim se prilikama sud, za kojega je bilo očekivati da bude nezavisan, po prirodi sljvari mora služiti političkim acijenama autoriteta?

BAICA: Kad krivičnih djela sa političkim obilježjem sudovi su bili malo nezavisni. Ako su bili pojedini suci nisu bile institucije.

Pravna država ne može funkcionirati

SL: Ali je zato, rekli ste, odvjetništvo bilo nezavisno.

BAICA: Uloga odvjetništva bila je vrlo značajna. Oduvijek se smatralo da sloboda odvjetništva utječe na slobodu neke države jer zaštita prava pojedinka i izučavanje takve zaštite odre-

Nakon što je Radnički savjet Tvrnica lekkih metala - Borla Kidiča 25. lipnja ova godine, donio odluku o restruk-turiranju Tvrnice u novi organizacijski ob-lik, te 12. srpnja potvrdio i odluku o formi-ranju društava holding susjeda, TLM će, nakon upisa u sudski register, od 1. kolo-voza ove godine, raditi kao holding sustav s deset društava ograničene odgovorno-s-ti. Tim povodom, bilijsima naglaske gene-ralnog direktora tog poduzeća, Zdravka Petkovića, s ovotjedne Konferencije za no-vinare.

— Dosadašnja jedinstveno poduzeća Tvorica laktih mleka - Boris Kidrič - Šibenik, odlukom Radničkog savjeta, reorganizirano je u holding sustav sa deset društava s ograničenom odgovornošću i holding poduzeća s potpunom odgovornošću. U tom smislu promijenjen je i naziv dosadašnjeg poduzeća Tvorica laktih mleka - Boris Kidrič u TLM Šibenik. Ova promjena sačinjena je na osnovu Zakona o poduzećima - moram da kažem da zakonska regulativa koja se odnosi na holding sustav vrlo je skrovita, teo i praktika nešto gospodarskoga tako da nema mnogo iskusiva oko toga. To je bio jedan od osnovnih razloga zbog čega je bilo dosta pitanja i dosta zabune oko loga. Neke stvari su regulirane Zakonom, neke sivari će se naknadno regulirati tako da oni koji su htjeli pravne odgovore što će to biti sutra objektivno nisu ih mogli dobiti. Inače, teo što je poznato cjelokupno hrvatsko gospodarstvo je u izuzetno teškom položaju pa prema tome - TLM i absurdne su neke velike ambicije da bi se reorganizacijom postojećeg poduzeća u holding sustav svim problemima riješiti, kaže Pašković.

Holdingom do ekstremnog vlasništva

— Kad bi to bilo tako, naslovna Palković, onda bi se svu reorganizirala u holding i sve svoje probleme svu svoju prošlost time razriješili. Svi su međutim došla složenje i sasvim reorganizacija se ne mogu rješavati svim problemima, ali se mogu stvoriti neke pretpostavke za drukčiji rad i drukčije ponašanje — racionalniju i brižnu prilagodbu iznimnim uvjetima postavljenja. Mi smo još u siječnju ove godine naznali da reorganizacijom sadašnjeg jedinstvenog društvenog poduzeća u holding sustav moramo pobjediti lažu prve ove koju smo sačinili donošenjem odluke o reorganizaciji holdinga sustava, donošenjem odluke o formiranju komisija koje bi trebale i koje su u vršile procjenu vrijednosti imovine, te druga komisije koja treba da sačini unutrašnju organizaciju i rasporedi sve radnike današnjeg jedinstvenog društvenog poduzeća u drugu s ograničenom odgovornošću — holding poduzeće. Prva komisija je završila rad, pa je Radnički savjet na svojoj sjednici od 12. srpnja ove godine donio odluku o formiranju društava i o vrijednosti imovine kojom će se društva upravljati u narednom razdoblju. Sustituta holdinga je u tome da je holding u prvoj laži drugveno poduzeće, kojim upravlja Radnički savjet i koji, automatski, postaje vlasnik svih društava s ograničenom odgovornošću. Iz toga se razvještavaju mnoga nejasnoća. Jedna od osnovnih nejasnoća je bila u tome — koliko je logično da holding poduzeće, koja će zapošljavati jedan mali broj radnika (stotinjak po nešto) propisuje u odnosu na ostalih pet ili šest radnika koji će biti zapošljeni u drugim s ograničenom odgovornošću upravlja ostalim društvima ili kako se često u posljednja vrijeme spominjelo ostalim radnicima? Jer, Radnički savjet holding poduzeća može biti imenovan samo od radnika zapošljenih u ekviru holding-poduzeća, a ne i od radnika

PROBLEMI SE NEĆE RIJEŠITI PREKO NOĆI

Koju će biti rasporedeći u drugu s ograničenom odgovornošću To je zakonska odredba međutim nije samo to suština — suština je u tome što moramo shvatiti da više nema upravljanja redom nego upravljanje kapitalom Prema tome, vlasnik upravlja a zasad je vlasnik holding, ali moramo naglasiti da i to treba uvjetno shvatiti, jer će u radnički savjet holdinga i na prva faze po načelu programu biti uključine do kraja 1991. godine, jer mi odmah sada moramo pristupiti izradi programa pretvorbe holding poduzeća u dioničarskom vlasništvu nevladiničkog karaktera i uz to nebiti kasnog u neki drugi, bolji i efikasniji oblik vlasništva Tej program pretvorbe treba da sadrži realnu procjenu vrijednosti imovine poduzeća, koja ne može biti knjigovodstvena vrijednost poduzeća, kako je to procijenjeno od strane prve komisije, jer tu procjenu može napraviti samo verificirana institucija ili ljudski čini procjenu valjkaju. Ako se

ja za restrukturiranje i razvoj Republike Hrvatske. Taj program treba sadržavati sve ostale elemente, naznaceno u Zakonu, među ostalim, i socijalno-

Za sado – bez prodaje

— Prema tome, u ovoj fazi, naglašava Pelković nije moguće prodavati poduzeće ili dijelove holding poduzeća odnosno društva, a takođe nije moguće vršiti niti dokapitalizaciju niti emisiju i prodaju dionica. To je moguće tek nakon ove druge faze izrade programa pretvorbi koje mora privatizirati Agencija za restrukturiranje i razvoj, jer ako to one ne privalju onda prodaja poduzeća nakon toga nije moguća. Bilo je još nekih nejasnoća — da li dionice s popustom mogu biti povezane radnici od svojih društava ili od holding poduzeća, kako će biti konstituirani osigurani usredotočeni

poduzećima i holding poduzeća - tako da
ram da kažem da će se ta pitanja u tehničkoj
da naknadno razrijeđiti statutima društava i na
tim odlukama. Što sve nije bilo moguće reguli-
zirati doznašnjim odlukama koje je donio ~~štih~~
Radnički savjet TLM-a - Boris Kidrić. U potrebi
slučaju, postojeći Radnički savjet će dobiti
najmanje 60 dana nakon čega će biti izabrani
Radnički savjet holding poduzeća, koji će
biti prema našoj procjeni trebao vrlo brzo
dovoljno do konačne prelivade i nakon toga
će holding poduzeća dobiti svoju Skupština
u ovoj fazi društva s ograničenom odgovar-
ću dobit na svoja skupštine, koja će imati
Radnički savjet. Skupština se mogu mandatirati
zaposlenim radniku u društvenima od zaposlenih
radnika iz drugih društava od zaposlenih
ding poduzeća od gradane šibenske općine
Hrvatske pa čak i stranace. Svi dečaji dobro
bit će poznati lek po izradi Statuta poduzeća.
Skupština biraju upravne odbore a upravni odbori
i direktora. U ovoj fazi bilo je nužno, radi ne-
trećije društava izvršiti i imenovanje više najvećih
nosilja direktora pojedinih društava s ograničenom
odgovornošću. Sva radnje leku po planu, po
stoji sudска registracija a ako ne bude negativnih
palačkoća holding sustav počet će da
od prve kolovoza ove godine. Stakao je Peko

Samoslalnosť, ale i odgovornosť

Čekujem bitna kvalitativna promjena u ravljanju i racionalnom poslovanju već u premašenima djelovanja društava jer su to drastično samostalni privredni subjekti koji prema vlasniku imaju jedan osnovni zadatak — mu dobiti profit! Kako će se organizirati, če raditi, kakve programe racionalizacije će provoditi na svim područjima uključujući i radnu snagu — to je istaknuto givat društva. I njegova ideja je sloboda i samostalnost! Prema tome, društva su dobila veliku samostalnost ali naravno preuzele i veliku odgovornost jer ona društva koja u nakon doglednom vremenu ne naprave program iz kojeg prizlazi dugoročno poslovno poslovanje i perspektiva na izljevu, odbrojajuće veliko broj načina i ležajskoj situaciji. U ovaj lan holding je približno veliki dio imovine poduzeća društva i sva potraživanja nastala do prikazivanja i sva obvezne koje je jedinstveno poduzeće R-Boris Kidrić stvorio do 1. kolovoza, a može spomenuti da su obvezne i u puli vate od dobivanja preuzima na sebe holding poduzeće R-Boris Kidrić će ih sada i u nekom budućem vremenu svojim vjerovnicima — Splitskom bankom, BiHanskom i Zagrebačkom bankom i Hrvatsko-fiskalnim privredom. To međutim, neće bit moguće bez valjarno-sancijskog programa.

Obveznicama Republike do sanacije

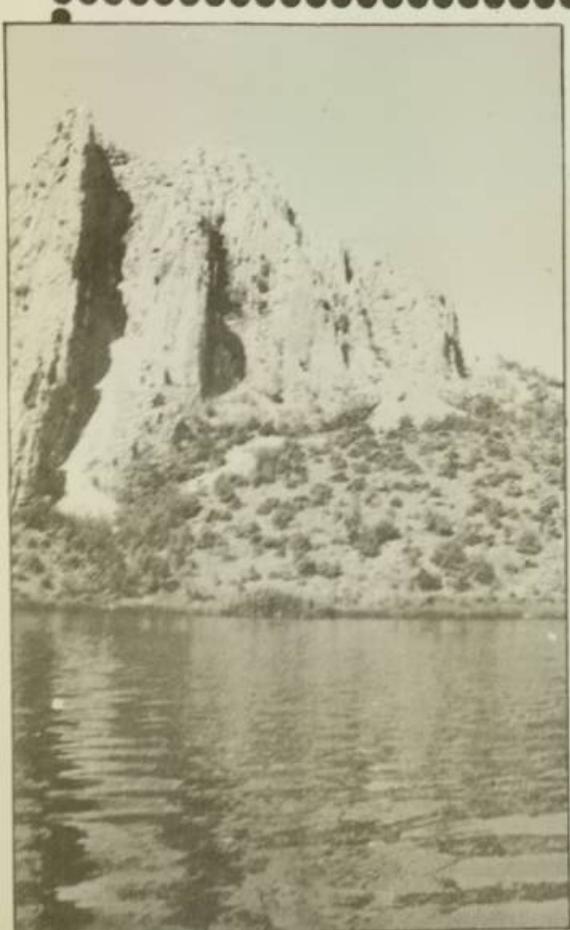
— Do konačne reorganizacije nosilaca po-
krov u ovoj fazi namješ se očekuje od Republike
Hrvatske koja bi preuzeila dinarsku kreditnu
vezu Tl M a Do sada je prijavljeno oko 430 milijuna
na dinare, a u slučaju da Republika prizna te
vezu i izda obveznice država bi se dovelo u
jamac za povratak sredstava vjerovnicima i
hi im udjelom postala suvlasnički holding poduzeća
čak tako da se jedan od vlasnika holdinga poduzeća
čak praktički već nazire. Međutim, s obzirom da
realna vrijednost monetne poduzeća je uvećana
države od 435 milijuna dinara neće biti velika
duljina, da bi država preuzeila te obvezne i obvezne
obveznice ona traži od poduzeća program pri-
morja. To samo potvrđuje koliko su bili neodgo-
dani zahtjevi da se zastane s aktivnostima vezano-
m za formiranje holdinga, budući da je tako da
igratko jedan od bilnih sanjanih poduzeća na
glasio je među ostalim, generalni direktor Tlu-za-
Zdravko Pešković

ca Uprava Nacionalnog parka -Krka-, podsjetimo upozorava nadležno Ministarstvo da se modernizacija te ceste kao i ceste Devrska — Roglji Slap te poljskog puta od zaseoka Žund prema Skradinskom boku i puta Luke — Pisak — Remeljci, na desnoj strani Visovačkog jezera te kosi s određenama Proglašenog plana NP -Krka-, da za modernizaciju tih prometnica nisu utvrđeni uvjeti građenja, te da bi lakvo — bezopštelo rješavanje prometa u Nacionalnom parku -Krka- moglo zauvijek uništiti njegove prirodne resurse. A što tekući u Skupštini održane Domi?

smo naglašili, da za projekti u vezi s gradnjom te ceste moraju isključivo uskladiti s zahtjevima i potrebama Nacionalnog parka -Krka-. Osim toga, prije gradnje cesta pristanak mora dati i Ministarstvo za zaštitu okoliša i ništa se mora njeza ne može raditi. Sinoznaci da je ono što u pismu tvrdi Uprava Nacionalnog parka -Krka- bespredmetno. Meni je posebno najuičujuće što je upravo neba odluka bila la koja je uvedena pismo nadležnom Ministarstvu istodobno i u pismu -Krka- i njegov direktor Vinko Matić, čije natki su obrazdani da se odlukom o proglašenju

Smiljan Reljić predsjednik Izvršnog vijeća SO Dmiš, čovjek koji se, kada je u Upravi Nacionalnog parka - Krka - nije, na libiknitiku i ukazivanja na njihove greške i ovog je puta komentirajući sadržaj pisma upućenog Ministarstvu za graditeljstvo i zaštitu okoliša, spreman kazati - Ja se slobodno da je prostor Nacionalnog parka "Krka" ugrožen i da mu prijeti propast, međutim mislim da su oni koji su to pismo polpisali upravo ti koji su taj Park doveli u takvu situaciju i da su napređki krivci za stanje u kojem se Krka i prostor oko nje nađe - Nedam se da ča i ovo pismo i komentari u vezi s njim potaknuli odgovorne i u Ministarstvu i u Skupštinama općina, da gospodari u Upravi NP - Krka - končano kažu da će se u mjestu - Ali, samol

da za njih lu mješta više nemaj. Smrđan Reljić smatra da nama razloga da se gleda modernizacija ceste Ključ-Binjica izvršno vijeće Drniša optužuje za neuvažavanje odredbi Prostornog plana Nacionalnog parka i zaštite njegove prirode. Naša Izvršno vijeće kaže Reljić, dalo je načelnik prislanač uređenju te prometnice i podržalo je inicijativu miljevačkih mještan zalednice zbog loga. Sto bi se tom cestom miljevačko područje vezalo se Šibenikom a put koji je sada idao preko Drniša skratio bi se za dvadesetak kilometara. Međutim mi

MODERNIZACIJA I GRAĐENJA CESTA NA PODRUČJU NACIONALNOG PARKA KORKA

DRNIŠ UZVRAĆA UDARAC

Prosvjedno pismo što ga je u vezi s gradnjom i modernizacijom pojedinih cesta na području Nacionalnog parka »Krk«. Uprava tog Nacionalnog parka nedavno uputila Ministarstvu za građevinarstvo, prostorno planiranje i zaštitu okoliša Republike Hrvatske nije prošlo neprimijećeno u Skupštini općine Omiš, posebno zbog toga što se u pismu naglašava da je provjed polaknul upravo Odlukom Izvršnog vijeća ŠO Omiš da podrži gradnju ceste Klikut — Brnišće.

U Lupaku

PISMO IZ RUMUNJSKE

divljeni naški i kako sam kaže i sanja na hrvatski. Konačno bili smo na pravom putu Škola se zove - Ferenc Rekočić. Jeste ostavili smo za potrebe školske bibliotake dio knjige. Domaćini su nas uštećeno dočekali. Iz TV emisije "Panorama" saznaju o situaciji u Jugu. I nebreću mi čemo u povratku doći u Osijek 24. VI. i ja snimiti transporter, a već sutradan u Osijeku će početi neredi i teror i mi nosimo puške i pištolje... ali one na vodu! Nažalost, žurimo. Na granici Mađarske i Rumunjske čeka se po 30 sati. -Čudo- mi prolazimo posljedni sat i pol i pamtim sve one koji su se prijavljivali na čamčko-činovničke gnujavače demantiramo i bez velikih papira i pečata bilo je dobre volje i zrnce

Knjige su učas razgrabljeni

KNJIGE I ŽARULJE IZ ŠIBENIKA U BAJU I KARAŠEVO

Djelatnost koju su -Slapovi dobrote- iz Skradina započeli u Dubrovniku, nastavljena je na otoku Pagu i cijeloj općini Šibenik tijekom minulog premađeća

Dogđanja koja su prethodila samo su uspirla, ali ne i dovela u pitanje prosvjetno-kulturnu akciju čiji je cilj bio odnijeti Hrvatima u rumunjskom Banatu tine knjiga, slikovnica, plakata, kazeta i posještiti osnivanje domovinskih škola i čvršće ih povezati s maticom i gotovo zaboravili smotrom oko 200 žarulja. Rečeno učinjeno. Veliki napori Dubrovčana, Pažana, gradana Skradina, biskupijskog -Kanilasa-, Šibenika i prehrambene organizacije -Krkas-, koja je ustupila KOMBI, te dragočeni materijal od nekoliko tona u kojem je bilo 4.5 tisuća knjiga i slikovnica, kazeta gramofonskih ploča, plakata i raznovrsnog promidžbenog domoljubnog materijala bježe spreman za ulovar. Knjige i žarulje - to nam je najpotrebnejše, a ono druga sezonsko zaposlenje u Hrvatskoj - počeli poznati dogđanja oslavili smo za bolja vremena.

Bio je određen i dan — u Lupaku smo planirali sliči 23. VI., jer je tog povijesnog dana trebao i prvi put doći biskup iz Hrvatske na prvo zaređenje jednog Hrvata svećenika iz Lupaka. Da bi sve to uspjelo poduprile su gotovo sve političke stranke, Kanilas, Crveni knj. Autotransport Šibenik, Škola Skradin, ali i pojedinci, don Slavko gospoda Andelka Grgić, prof. Mr. Ošlanić, Višnja Čukrov, Mira Žura iz sigurnosnih razloga krenušmo ras dvojica preko Senja, Vratnika, Bunja, Jezerana, Jo-

sipdola, Zagreba Čakovca, Vozatča Živko Petrović iz Blizice, tekušna tvrdka karenika, reda se uputio u misiju Put dug Čakulamo. Saznajeli kako ga je imao i prezime puno puta spasio većih nevolja. A on Hrvat! — Založili i vremena

Usput pridružile nem se dva novinara -Večernjaka- Z. Božičević i M. Jurasić u Zagrebu i te večer prespavamo u Nagy Kaniszi. Tijekom vaspjelog puta kroz Mađarsku na komšiju se vjeronjaka hrvatska trobojnica, te došla je bilo mađarskih u Hrvatskoj — ljudima se svjedolo po čak i canicima ne graničiti! Zadržali smo se u Bači grad oko 40 tisuća ljudi a od toga trećina potomaka Bunjevac.

Misa je tek sutra u 7 za Bunjevce. Vrijudali smo po Bači tražeći bar jednog Hrvata. Privukao nas je naziv -Opća Škola- i opet intuicija ili sv. Nikola zaštitičnik putnika ili puki slučaj odveo nas je u praznu školu u kojoj je radnik pojavljao školski namještaj. Nastava je završena. A on Mađar, radnički je od vao ravnateljici Janosny Mandić. Ona i njen muž Ivan Mandić nažalost ne znaju metannji, ali saznamo da školu počade 250 Hrvata a njihov zet Jozo Blažević iz Santova na svu sreću dobro

Procesija u Lupaku

mudrosti, granica je bila uza nas. Konačno Romani. U Lupaku smo došli besno, oko 1 sat i za ponos! Sutradan 23. VI. povjesni je dan za Lupak. Mladomisljak Nikola i auš je zaseden za

svećenika uz hrvatsku i rumunjsku zaštitu i to u okružju 10 parica i nosi 12 domovine. Tu su još župnik iz Marije Bistriće Lovio Cindori, kapucin patar Ante iz Osijeka, žalim Lazar Krmptović, Stjepan Krpan, ljudi iz Radio-Zagreba, brojni gosti i užvanici, domaći župnici i k tome još i biskup hrvatski monsignor Duro Kotša

Tog dana smo dijelili knjige i činim se da je to bilo najzanimljivo, jer je upravo nevjerojatne njihova želja za knjigama. Čak došlo veća nego za žaruljama, a moremo znati da ni njih ovde nema. Kako kažu učitelji Radan i Valav, knjige iz domovine su ovđe kao zlato. Ljudi se ovđe još uvijek sjećaju neslavnika iz Hrvatske koji su radi i predavači prije više od pola stoljeća

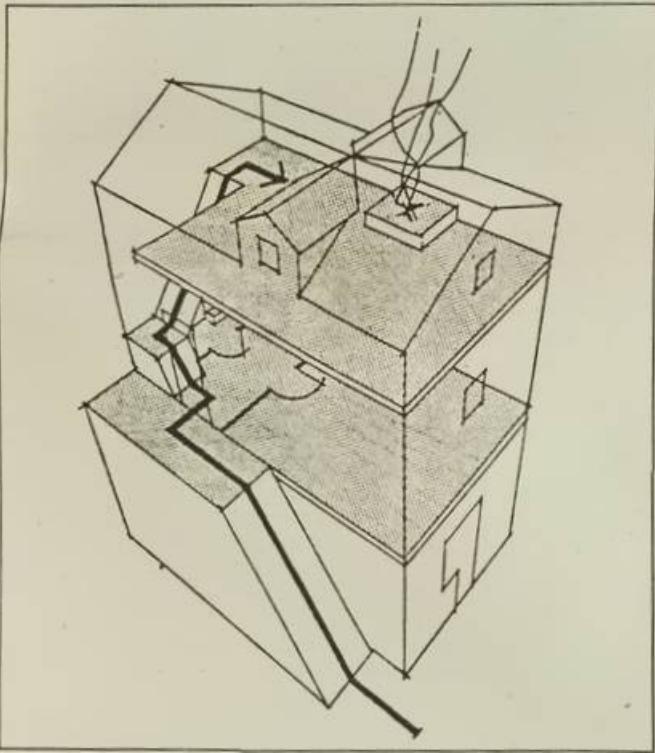
Zivko i ja zabezaknula slušamo svoju domaćicu Mariju Lečić kako govori da su tek nedavno preko jugoslavenskih Svrcera saznali da narod kao vi živi u Karlovci, u Zagrebu

Interesantno svaka se druga žena zove Marija Hrvatić iz Kače (Sljepen, Franjo, Tomo, Ivica) pobjaju o svom progonstvu od 700 km u Baragan za

Prof. Ivica SUMIĆ

FOLKLOR 1991.

KUĆA

Responz prema istočnojadranskoj kući prilagođujući smještenu na novu naselja užas u prikriveni spremišta zateđe se i učin uobičajeno u pod skrbima za stambeni dio zemlja. Kuće prilazevena ovim oblikom nađeni su u Kotoru.

-Kuća- je riječ kojom se za označavanje svojeg obitavališta među Slovenima koristi samo gradići narodi Balkana. Uz istaknute pojmove kojima se razvistava nje na unutrašnjosti (prag, ognjišta, postelje) to je i neće koja sinonimna predstavlja i sigurnost ljudske zajednice. Stoga se vančetvrti, ulice i uličnih brojeva ovodobnih gradova, ljudi u svojim obiteljima pobrojavaju i predstavljaju -kućama- ili -dimovima- njihovih ognjišta. U proširenom obiteljima oženjena braće i roditelja, kakve su se i na ovom području zadržale do 1945. svjetskog rata, kao ključni znak odjeljivanja neke od osnovnih, užih obitelji prepoznavalo se paljenje zasobne valje. U dvojakoći svojeg značenja, graditeljskog i obiteljskog zasnivanja vlastite kuće u tradicijskoj kulturi predstavljalo je kamen madač u životu ljudima poštovanog pojedinca. Ovaj duh odražava i provansalski propisi iz XII. stoljeća po kojim je zavisni kmet postajao sloboden čim bi izgradio vlastitu kuću. Baškolika hitrost pri oslušavanju ovog polihvala podrazumijeva je i posebne beneficije, tako da je Španjolski sejlik iz kasnijih razdoblja, uspijevši da svoju kuću izgradi za jednu noć, prije izlaska sunca označivši kraj radova dimom s ognjišta, raspolažen jameštom da mu se kuća neće rušiti.

Za suvremene i ovđavane graditelje neopskrbljene mitologije, izvadimo i dozvolimo radarske zanimljive propozicije tim prije što se zna i za domaću tradicijsku prijemučnost moliva o kući izgradivoj za jednu noć. Simboličke značenja kuće u našim su svakodnevnim percepcijama spregnuti s vizurama zdanja vlastite kuće koje po gradskim ulicama i selima ovog kraja poimamo kao prepoznatljive osobine, poistovjećujuće s osobnim i obiteljskim povijesitim, ili uvrštenom preodzibom podnehlja. Ako želite u betonskim višekatnicama, govorite li da se vratale -kući-, i kada tu pomislite na

kuću predočavate li sebi svoj stan ili kuću u kojoj se obranele krajem ljeta ili za godišnjeg odmora? U vlastitom gradu posluži kuću, koju danas predstavljamo za karakterističnu, ujedno ne predstavlja i povijesno najkarakterističniju. -Star Šibenički naselje možemo dakle predstaviti kao jedno zbijeno selo u kojem su se bez reda nizale kućare i koliba od pruća i pletera (...) pa pravokutne koliba sa sljemenama od pruća i šibala glinom premazanih i jednodjelne ili dvodjelne prizemne drvenjare sa strehom ili sjenicom pred kućnim vratima (...). Pored tih niskih kućara u obliku brvnara, moramo da zamišljamo i više i prostranije drvenjare, gradene od balvana, koji su se vertikalno polagali u zemlji sačuvći uvis i starija vremena preko 10 Šibeničkih lekata (6 metara), koje su u toj mjeri mogle da imaju i jedan sprat.

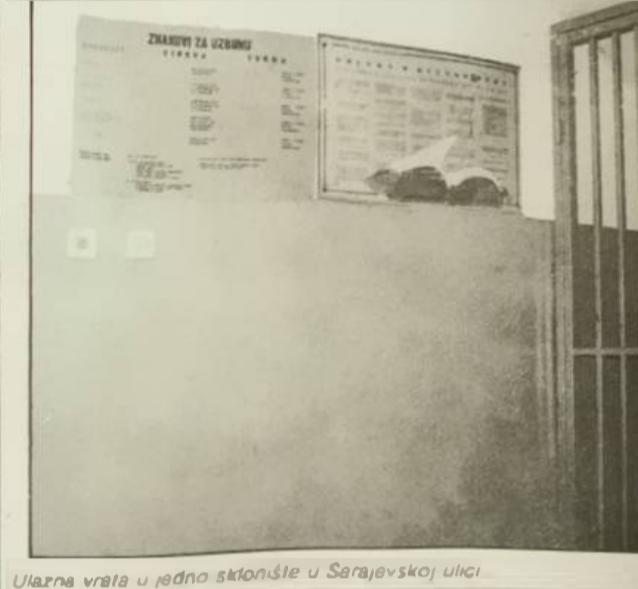
Ove je relke nakon sadržajnog izdavanja arhivskih zapisa o starjem usirovom Šibeniku, prije trideset i šest godina lepisale Jelka Perić tako se od početka XV. stoljeća u gradu propisuju obaveze gredana oko podizanja kamenih zdanja, očevici zaštićujući drvenjare još i tokom bunaog XVII. stoljeća a kuće natkrivena šimblom i ševarom u Varoši su se opažale sve do početka prošlog stoljeća. Prizemni raster jednodjelne ili dvodjelne polunomadske kuće, koji su snobom donosili naseljenici — stočan iz zaleda, u gradskome se prostoru ukrštajući i zamjenjujući konceptom kuće snažno nemelnum i od nadma življjenja omiljenog gradansalva, kako i drugih dalmatinskih gradova, tako posredno i iz gradova stranih zemalja. Za renesanse to je višekatnica sa reprezentativnim zadnjim katu u najnižoj plesnoj sali, možda i sa pridodanim balkonom za promatranje. U baroku se vrh kuće ustavljava kao odio za veluru i pripravu hrane. Ishodišta ovog verikalnog rastera oslanju zamrznuti do danas hladno i od gunca sakrivano pri-

zemlja kao spremište potkrovje kao ognjenički dio i medukatje u preostalom ne-mjenama obitavališta. Element gospodarskih objekata je i pilo, kameni umivaonik dok rijetke kuće čuvaju i privredni, prizemni smještaj i izvedbu zahoda u formi kamene sjedalice. U vangradskom okolišu zahod je izdvojen i ptiljeni vrh. Nekada duž straže se krati do mjere kamenog žlijebu a uz prozora (prvotno bez staklenih sljenika otvorene ili zastre i kaninom) uslijedjavaju se kameni ispusci, mensole, s namjenama oslonca za zimničku policiu, ili utora za oglašivanje pracki s jednostavnim zaslonima za zaštitu od prekomjerna svijetla.

Na uobičajenja kuće pojedinih gradskih četvrti utjecala su i djelatnosti njihovih obitavalača, dolečkih mbara ili varoških zemljodjelaca. Oveko olomljeni rasteri suočavaju se sa burnim industrijskim razdobljem kada se iz prizemnih štala prenosi telegača marva. A uvede se novi životni normativi osvijetljenosti i čistoće. Pod ovim burnim morem povijesnih mijena načina življjenja daju se naznaci obriši prethodnih stanja i cijelovitosti, poput kućnih prostora, što i posred preinaka odavaju prijašnji raspored i namjene a i nesakriveni hridi nesposjivoštih prešnjih gradnjih s potonjim i danasnjim rabljenjima. Prolazniku će vjerojatno, vidljivim među razmimočaženjima ove vrste biti nesretna sudbina odlagališta smjeća u starjem dijelu grada. A promatraču kulture življjenja blizim će poslati zapožjanje o baštini, slično onom prošlosubotnjem o sudbini kapel Šibankinje nema oblika autohtinog i karakterističnog za sve, pa niti za pretežnji dio dogadjajke kulturnih razdoblja. Uočavaju se tek smjenjujući vidovi podložni preinakama i protimanji ma. Ako već želimo odrediti jednu trajnu odrednicu važnu po mijene ovih kulturnih oblika onda će to prije bili prilagođavajući ljudska djelatnost præčena shodnim povijesnim koristojubljima i modama. Jadran KALE

Rat je oko nas i sve nam je bliži. Iz minobacača pada se na Lišane, selo na rubu Šibenske i Benkovačke općine. Mir tu više ne stanuje zamijenjen je "relativnim mirom", pale su i prve žrtve. Izgleda da samo nepopravljivi optimisti mogu sada kada je postalo bjeđodano da je jezik dijalog u cijelosti zamijenilo štetkanje automata — nadati se da i Dalmacija neće doživjeti pokušaj krvave reprize istočne Slavonije. Hrvati su spremni za

KRV: IMA JE I - NEMA

Uzvrsna vrata u jedno sklonište u Sarajevskoj ulici

Još uvijek dobar izbor hrane i ostale robe u Robnoj kući na Vidicima. Prazna polica vrlo brzo popunjila je tjestenina iz Italije. U skloništu samoposluge ukoliko recimo, nova roba prestane dolaziti, zatim ulja, brašna, šećera... tjestenina ima za oko mjesec dana.

borbu, sigurno jedinstveniji ne go ikada i očekuju. U silnoj po niženosti domovine — od četnika i vojske čije su nekadašnje "stilovke" poslale Šajkačama a čizme užičkim opancima — ovih dana koji bismo vrlo vjerojatno mogli zapamiti kao prijedatelje obavljaju se pripreme za mogući krvavi sukob na tlu Hrvatske.

Iz mnogih skloništa u gradu izneseno je višegodišnje smeće hrane je dovoljno, medicinske ustanove su "stand by".

KRV ZA HRVATSKU

Iako krvi već mjesecima ima u izobilju — od poginulih nažlosti — još uvijek je nema dovoljno u boćicama Šibenske službe za transfuziju i iz ruku dobrovoljnih davatelja. Uutorak, kada je voden razgovor s Danom Šalinovićem referentom za dobrovoljno davalaštvo krvi u Općinskoj organizaciji Crvenog križa u Šibeniku, apelu koji je bio upućen prije desetak dana, sabijenom u "Šibeniku i domovini treba krv" — odazvalo se između dvadeset i trideset dobrovoljnih davatelja. Mnogo puta se čulo i napisalo što je u miru već postalo frazom. Šibenčani nerado daju krv. Svaki mirnodopski lamenito pa i nekakva sociološka studija o tome u zviđanju mraza i smrти oko nas padaju u vodu — za to nikako nema vremena.

Dane Šalinović zdrojan je nad vlastitim poslom — u bezbroju pitanja koje samome sebi postavlja potkrepljujući ih podacima o sedamdesetom mjesecu Šibenika u Hrvatskoj (»dobrovoljačkim« boćicama) i do godišnje na stolnu stanicu. Kon-

Ovih dana, koje bismo vrlo vjerojatno mogli zapamtiti kao prijedatelje, izgleda da je sve spremno za sukob velikih razmjera: Iz najmanjih skloništa očišćeno je više godišnje smeće, hrane ima dovoljno, medicinske ustanove su "stand by", oružje je očišćeno i spremno... tako krvi već danima ima u lokvama, od poginulih, nažlost — nema je još uvijek u Šibenskoj Službi transfuzije. Misle li mnogi da ih mogući rat neće dotaknuti i da će svojim promatrati sa svojih prozora?

nim prijetnjama? Da li je domoljublje tek razvijena zastava i retorika ili je to i poklonjena boćica krvi u vremenima kada ta ista krvi nama samima može biti spas? No da sve skupa opet ne dode na razinu sprazna fraziranja, možda bi i za nekako poboljšanje stanja u dobrovoljnom davalaštu više trebalo angažirati i same Šibenske medicinare. Donedavno je naime čitav Medicinski centar imao samo dva dobrovoljna davatelja — jednog liječnika i medicinskog braća Inače, nitko od njih neće vam propustiti reći da je давanje krvi u medicinski propisanim intervalima i kolicinama zdravo a nikako opasno. Domoljubi krv se traži!

OD STAROG PAPIRA I KRPA — DO RATNIH UVJETA

Crveni križ u Šibeniku inače se može pohvaliti da je prilikom dočekao organizacijski dobro, i bez osobitih nepriklica. Tajnica Općinske organizacije Zorica Gašperov kaže da su dežurantice neprekidna, a mnogi aktivisti uključeni. Ono što se sada najčešće podnosi, jest tehnička neopremljenost: nadnečna telefaks na se slute kako

poklon Šibenčanina Zdravka Ilijadice koji u Kragujevcu vodi vlastitu kompaniju. Iz Slovenije javio im se i Mladen Rak i već suraduje u traženju nestalih osoba za rata u Sloveniji. U suradnji sa Centrom za socijalni rad u općini zbrinjavaju se i izbjeglice s područja Knina. Opcenito svakodnevno nam se obraća dosta ljudi — suradujemo i sa Crvenim križom Jugoslavije posla je mnogo. Nažlost, Crveni križ više se ne bavi samo sakupljanjem stare odjeće i papira" — kaže Zorica Gašperov.

HRANE IMA

Stari papir i razno smeće, brzim su radom izneseni i iz Šibenskih skloništa. Nije bilo tako davno da smo o njima razmišljali kan o suvišnim i nepotrebnim prostorijama, ali nisu to svakodnevno uvjeravaju oni što su nas neprekidno učili "da treba živjeti kao da će vječno trajati mir, ali i biti spremani kao da će sutradan puknuti rat". Po svemu sudeći, pripravni su na sve i tovarima bombi iz avijacije treba štititi Jugoslaviju, zemlju koju više nema

U samoposluzi na Vidicima, ne bez razloga jednoj od najbolja poskrbljenih u gradu, hra-

rnji dobavljači. Na primjer, već petnaest dana "Šibenka" nema papira za umatanje delikatesnih proizvoda, a roba slabije stiže i iz Slovenije. Sve to prati osjetan pad prometa, za što je uvjeren ja Grandeš, križ pad standarda, a nipošto u posljednje vrijeme sužen izbor namirnica. S obzirom na nedostatak novca, teško je zatim i napraviti — uostalom što bi to bilo, ako ne oveća soba preveljena u skladiste konzervi i ostale "strateške hrane". Danas to može malo iko, a iko zna iko

i čiste uređene prostorije. Da li će ostati praznim?

GOLI GENERAL

Razilaženje između dvojice glavnih šefova JNA Kadrijević i Adžić nije bilo po liniji bitnih političkih odrednica već gdele metoda Kadrijević je bio protiv klasične vojne intervencije — tenkovske demokracije. Zato je Adžić sklon receptu upotrebe svih raspoloživih sredstava posljedno sve naročnijih kako se bližio kraju mandata njegovog port-parola Borisava Jovića pa je odlučio specijalnim operacijama preko -stoga- KOS-a opomenuti Kadrijevića. Iznenadno Kadrijevićeva -bolešina- imala je čudne simptome: nesnosni svrbi, prekomjerno znojenje, osip po cijelom tijelu, alergija na tkaništu... Muže bi bila podnašljiva samo kad bi ministar obrane stajao polpuno gol! A general bez uniforme dakako nije u funkciji! Sve je ovo dekakao neprovjereno premda ima izvora koji kaže da je Kadrijević posumnjao i oslobođen kačnjem u krugu najbližih koji su pribavili navodno i dijagnoze objektivnih liječnika, koji su ipak posumnjali u pokušaj izrovanja sredstvima iz vojnog laboratorija za kemijsko-biološko ratovanje General je nakon toga postao malo opraznji i moguće je da su do njega došla neke -objašnjenja- od strane lojalnih KOS-ovaca. Ipak, ideo loški Kadrijević i Adžić i dalje su ostali bliski.

dr. Emil Bauck, u -Nadželjnoj Dalmaciji-

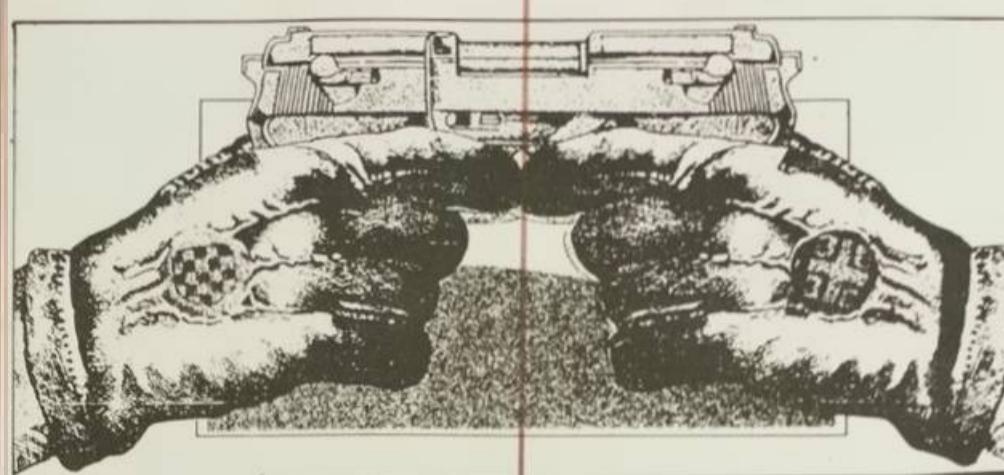
ALBANCI I AMERIKANI

Uvjeren sam da albanski narod i njegov politički predstavnici nisu nikada niti ločeni danas, radili na državnom ujedinjenju Kosova i Albanije. Nisu željeli preuzeti odgovornost za raspadanje jedne države. Sve što su htjeli jesti jedan položaj unutar Jugoslavije kakav imaju i drugi narodi. Parola -Kosovo Republika- parola je za rješenje problema u Jugoslaviji, a ne Albaniji i današnji kosovski političari kažu da će im odgovorati položaj Kosova kao republike unutar konfederativne Jugoslavije ili saveza suverenih država, ovisno o tomu kako se svi demokratički dogovore. Težnja za republikom je samo težnja za bijegom ispod velikosrpskog centralističkog krošobrana. Granice prema Albaniji su odavna utvrđene i međunarodno priznate. Druga je stvar s kulturnim, ekonomskim i drugim sličnim oblicima integracije s Albijom. To je polpuno u skladu s europskim procesima. Ne bi Albanci razrušili Jugoslaviju niti slijedeći lizuću godinu. Opluživanje Albanaca za skrivene namjere samo je kulisa u borbi protiv demokracije na ovim prostorima. Imperijalna politika u demokratskim odnosima mora propasti a upravo želja za održavanjem imperijalizma provodi ova probleme i nasilje. () Raspad Jugoslavije je uistinu novi povijesni i politički trenutak i otvara se mogućnosti ujedinjenja s Albanijom. Što je težnja naroda koji je već dugo vremena razdvajao. Gomilanjanjem vojnih trupa s albanske strane granice treba izvršiti kao želju Albanije da teži mogući rat ne dočeka nespremna. Simpatije albanskog naroda prema Sjedinjenim Američkim Državama trebala bi iskoristiti za otvaranje vojne hazine NATO pakta u Albaniji jer sam uvjeren da bi takav čin bio u funkciji sprečavanja balkanskog rata. Američki političari su bili šokirani simpatijama na koje su nešli kod Albanaca. Jeden gradnik je kleknuo i poljubio zemlju ispred gospodina Bakera. Za američke političke prilike nezbistivo.

Dr. Agim Mele, u -VUS-u-

SPRDAČINA OD SUDA

Ustavni sud Jugoslavije, kao i neka druga savezna ljeta, ne želi priznati činjenicu da je ustavno pravni poretk Jugoslavije srušen. Počeo se rušiti u onom trenutku kada je Srbija samovoljno oduzeala pokrajinsku status konstitutivnih elemenata Federacije. To je bio protuustavljen i neglijiran čin. S druga strane, prošlogodišnjim više-tri-četvrtim izborima faktički je došlo do proklamiranja cilja dila Ustava koji se odnosi na političko uređenje Jugoslavije. A u tom Ustavu na temelju koga želi suditi Ustavni sud Jugoslavije, još stoji da je Savez komunista rukovodeća politička i idejna snaga da radnička klasa ima svi vlasti da je osnova političkog uređenja socijalističko-samoupravljanja da se politički procesi odvijaju u sklopu SSRJ itd. () Nelegalna je i Savezna skupština Članovima Saveznog vijeća istekao je mandat, dvaput je produžen neuslušavan način (mogućnost produženja postojao samo za vrijeme izvanrednog stanja, a ono nikada nije proglašeno). Vjeće republike i pokrajina radi na temelju suglasnosti političkih baza delegacija republika

i pokrajina, no kako je Srbija raspustila Skupštinu Kosova i tu je u pitanju očito neuslovnost. Sustavno to ne može biti legitimno ni Savremeno izvrsno vijeće kao izvršni organ Skupštine SFRJ. Slično je i s Predsjedništvom SFRJ u kojem je Srbija, pošto je ukinula autonomiju pokrajina, zadržala predstavnike Kosova i Vojvodine kao svoje glasove. Čisto, više ne postoji ustavno-pravni poretk Jugoslavije i to što si Ustavni sud svojata pravo da ribljava nema nikakva ustavno-pravna utemeljenost. Kada bi donosio pravedne odluke, mogao bi slati legimičnost, no pristranošću u odlučivanju njegove su odluke ništavne. () Većina saveznih ljeta može funkcionirati ali ne na temelju Ustava SFRJ nego na temelju demokratske suglasnosti republike. To znači da treba uspostaviti paneurnu tijela koja će odlučivati na temelju konsenzusa svjesna da Jugoslavija kao ustavno-pravni subjekt više nema. Sukladno briunjkoj deklaraciji Hrvatska će inzistirati na takvoj strategiji rada saveznih organa u kojoj se neće ići na regeneriranje Federacije i donošenje novih zakona, nego na diobenu bilancu iako je to više uopće moguće, na dogovor o konfederalnoj vezi između jugoslovenskih suverenih republika.

Dr. Milan Remilić, polpredsjednik vlade Republike Hrvatske u -Večernjem listu-

TKO SU BARBARI?

Šinca i dubina hrvatsko srpskog sukoba iščupljuje se ovog trenutka u podržavanju Srbije u Hrvatskoj da ne priznaju hrvatsku državu i da s njom ne održavaju političku komunikaciju, kao i u težnji da se naneset takva ekonomска šteta koja bi silomila ključnu hrvatsku moć. Isto je prisilila na političke usluge, tako se ratni propagandni štoblji trude uvjetiti javnost da su na obje strane poduzete velike ratne pripreme, da su mobilizirani deseci tisuća ljudi, da je dakovizirano oružje i da se prelazi na ratnu proizvodnju ili da stranke na vlasti već moraju djelovati u ratnim uvjetima. Čini se da ipak postoji ravnatelja snaga koja ne dopušta izbijanje stvarnog rata.

Bez obzira na to što je u uvjetima ravnatelja nemoci za nekoga ovo što se događa u Hrvatskoj ratnički intenzitetelj kada bi došlo do proglašenja i produbljivanja sukoba, ubrzo bi se počekalo da je riječ o konfliktu vrlo visokog intenziteta za obje strane koji one ekonomski sigurno ne bi mogle podnijeti. Republike Hrvatska neće biti propusili povijesnu šansu oslavljavanja svoga suverenosti i samostalnosti, jednako tako kao što srpski politički vrh nastoji podređiti sebi i svojim imperialnim ciljevima JNA, vidići u njoj moćno, moguće reći, jedino, stedstvo realizacije ciljeva svoja politike. Podemo li od toga da su obje strane odlučne ići do kraja u postizanju postavljenih ciljeva te da obje strane ulvuđuju svoje ciljeve u političkoj, ideološkoj i povijesnoj sferi, onda je presudno za piljanje rata i mira da što ni jedna su

kobiljena strana nema ekonomsku snagu za postizanje postavljenih ciljeva. (...) Ratom bismo svili prepuništeni likom umiranju i zajedničkom nestajaju, a povratak političkom rješavanju konfliktova i uređenju odnosa vodi oba naroda u čestu zajednicu odraslih, punoljetnih i civiliziranih europskih nacija. Tako bi se i Hrvati i Srbii oslobođili sve crnjeni snova, a sa sebe bi spali lijam barbaru koji nikako nego oružjem ne znaju razvijati spor na pitanja

mr. Ante BARIŠIĆ, u -Danasu-

DEŽELA NEĆE POMAGATI LIJEPOJ NAŠOJ

Posle svega ovog što se desilo, posle mnogo izraženih i doista ozbiljnih šteta koja je napravljena u Sloveniji, bez obzira na to koliko je druga strana pretrpele štete, sad je s Jugoslavijom, što se tiče Slovenije, gotovo. Nema više nijedne politike u Sloveniji koja bi nstala ili mogla da je ponovno uvršta u bilo koji oblik uređenja Jugoslavije. Više ne dolazi u obzir ni savez suverenih država. Slovenci sada žele Sloveniju isključivo kao nezavisnu samostalnu državu koja će biti priznata od onog što će ostati od Jugoslavije, naravno ostalih zemalja. To je činjenica koju će ostali morati prihvatići, a time će i ukloniti jedan deo ukupnih jugoslovenskih problema. Sa Slovenijom više nije moguće nikakav dogovor, Slovenija je otisla predaje. Mislim da je jedini razuman način da onai deo što će od Jugoslavije ostati nekim ustavnim aktom prizna da se Slovenija otpotpila, a onda se može dalje razmatrati što se može sačuvati od tih odnosa prvenstveno ekonomskih, saobraćajnih. (...) Mislim da je Hrvatska najveći problem za razrešavanje situacije o Jugoslaviji. Slovenija o hrvatskim interesima neće biti ništa više nego što je Hrvatska brinula o slovenačkim. Hrvatska praktično nije uradila ništa da bi sprečila ovaj napad na Sloveniju. Ja mogu shvatiti zašto to nisu uradili, ali će i Hrvati morati shvatiti da ni Slovenci ništa neće uraditi za Hrvatsku, koja je u mnogo težem položaju.

Milo Šatinac, Liberalna demokratska stranka Sovjet je u -Nedjelji-

A ŠTO JE S CRNOGORCIMA?

Crnogori su prezivjeli i ovaj popis Polvitidu su to podaci o nacionalnoj strukturi iz apriliškog popisa stanovništva, zvanično saopšteni prethodne nedjelje (zvanično i neobjektično). Zapravo, još u aprilu su saopšteni podaci o broju stanovnika u Crnoj Gori, o stambenom i stočnom fondu a tada je najavljen da će se podaci o nacionalnoj strukturi saopštit krajem ili početkom nadne godine. Tako opredjeljivanje nastalo je na obitu kritiku i doprinjelo je daljnjem politizaciji proteklog popisa, a počela su se javljati i sumnje da se sve to čini zarađ zanimanjima interesa. Već ranije je rasplet jugoslovenske krize. Upravo oko loga su poticali i završavala se sva nagodanja i sumnje na nja, pa i optužbe da izjašnjenje gradana nije bio slobodno. I da se zna kako bi se crnogorsko

stanovništvo opredjeljilo na nekom budućem, ali i danas, godišnjem popisu.

Od 815 267 stanovnika Crne Gore, sačuvanih u Republičkom zavodu za statistiku 380 484 je 51 odsto gradana izjavilo se da pripada crnogorskoj nacijskoj manjini. To je značajno smanjenje i u procentualnom i u apsolutnom smislu u ugodnosu na godinu iz 1981. godine (400 488 Crnogoraca ili 69,55 odsto). Za razliku od Crnogoraca, broj Srbija u Crnoj Gori je u istostručen tako da ih sada ima 57 176, ili 9,29 odsto. Porastao je i broj Muslimana 195 312 ili 14,62 odsto. Albanaca (40 886 ili 6,64 odsto) dok se bilježi pad broja Hrvata (sa 6 904, prije deset godina na sadašnjih 6 249 — tako da je 1,2 odsto stanovništva Jugoslavija je takođe manje za oko 5000 ljudi 25 844 ili 4,2 odsto). Isto tako Makedonci i Srbi u Crnoj Gori (ime ih je 0,14 odnosno 0,07 odsto). U rubrici -ostalih— — 27 ili 13 425 gradana ili 2,18 odsto.

Konečnim skromom popisa najnezadovoljnije su pojedine stranke udruženja te pokreti u Crnoj Gori koji uz svoja imena nose određenu -srpsku- pogotovu, oni koji su posljednjih godina uporno propagirali učenja o raspodjeljivanju srpskog naroda -izmještanju- crnogorskog naroda.

Velimir Brajović u -Vremenu-

SVAKIH 7 DANA

PETAK
Imao li bolje potazetelja od tko nikad nisao slobodog pojačaja gradskom kupalištu Jadrija od činjenice da se slobanski slastičar Neim Romadani sunča sredinom srpnja? Prošli tjedan on se pojavljuje na plazi bijel krova u svetu let u vruću, a došao su se od gospa umorila i njegova djece.

SUBOTA

-Nemam nikakva povjerenje u Povrednu komoru i Njezine programe- kazao je bez pardon PERICA ELEZ u -Slobodno plavidaču- na nadnevnom sastanku u Općinskoj skupštini.

Ako nije imao perdona prema komori onda je mogao barem prema prisutnoj Miranu Knežević — Grublje. Ako i komora nije efikasna, bar je Mirjana — fine!

NEDJELJA

Na Jadrali je u modi dešavajući. Svi osmatraju vojne brodove, koji nerijetko ugrožavaju i ispotljivaju se Zlarine. Volatili da je panika među vikendastima postala bezrazložna.

PONEDJELJAK

Ako see na Šubićevcu nastavi s trendom započetih odlazaka, onda će tajnici direktori prof. Miroslav Karadolić i Mihailo Čuković, Zvonko Vidačić, Ranko Lakić i Branka Bakmara. Kako drugačije gospodari prvu momčad?

UTORAK

Svi me uvjeravaju kako smo mi, Hrvati, neoružani do subi, a u neštem društvo niti smo baš niti nema ni dragni našći! Kome da, onda, vjerujem?

SRIJEDA

Rat je tako zauzeo na vrata Šibenske općine. Na riva, gdje navečer mladost želje, stazio je helikopter u naoružanim MUP-ovcima kraj Poljane vidješi zapiskana ilice djece i staraca iz Ličana. Vrijeme je zatele da dobri proučimo raspored akcionista!

ČETVRTAK

-Odmjetnici ministri dalekovođa-, -Smrđ u vodu nebesa-, -Pleblejci za mir-, -Ubiti evčenku i policača-, -Kritična četiri dana-

Posljije tih nesreća je -Slobodne- ponovno sam u staroj dvojbi, opti se ili poti navigavati!

VELIKI SITNIČAR

»EUROPA NEĆE DATI HRVATSKU

Raimond Fers (desno) i Josip Kavčić, predstavnici programu za stabilizaciju Srbije i Hrvatske

I SLOVENIJU...«

Tako govor Raimond Fers, trgovac i industrijalac iz Njemačke, koji je proteklog tjedna išao u Zagreb i radio u Tribunju. I dodaje da će se zatviti za priznavanje Hrvatske u Evropi i dolok kredita — uvjeren u vrlo brzo stabiliziranje prilika

A slični razlog druge drugog njemalca trgovac i industrijalac Raimond Fers iz Rosenthala u Njemačkoj bio je medijima izjavio i komentirajući kako sada što je proteklog tjedna išao u Zagreb. Ali nije bio jedan od tih kojih su u Zagrebu i tako su u Zagrebu se u Srbiju i Hrvatsku išao govor. Tako preko Srbije i potom u Umag i tako i ono malo hrvatske Evrope pobjegne na Sjevernu Ameriku i dobro dovršiti te put. Čak jedan osim komentatora, način Slovenski održao je u Zagreb i prije još neke Švedske Josip Kavčić i na vratnik u njegovu kuću u Tribunu. U tom desetkom dana totalno pretvorio suv opoziciju putovanja na samoga hrvatskog vlastitog se u Zagreb, i tako razgovarati s opozicijom koja je obavljala da se zabilježi za hrvatsku vlaganje u novu oporu (koja je u Zagrebu i tako je rečeno protivnika snijedala u ga i razgovor u Zagrebu — s predsjednikom Tuđmanom i ministrom unutarnjih poslova Orešnikom Čirilom. Čudovitošću salutira dopunjivo da Fersov besplativom hrvatsku pomoći i slovenskoj trebi (kao i u Slovenskoj) u svakom danu oglasio Fers spis u predvorju terete Kavčićeva

luču i stihom glasniku u Tribunju održao da kojeg neka tekuća dogovori s beloruskom moću preda — Da li sam ovde optočio po isto stoje Zagreb u radijnom zemlji i protesta Prema putovanju rušenju i izboru Željezničkih dokazali da se s manjim uskoricima i dobrom namjerom može i u ovakvom prilikama nasto postići. Mnogo mi je u tome pomogao vaš sugrađanin Josip Kavčić. S njim dobro suradujem — upoznali smo se u Zagrebu gdje živi i radi kao vlasnik trgovine — a njegova briga i zahtijevanja za Hrvatsku održava su i mene.

■ I tako gde učinili se ovo vrijeme boravka u Tribunju?

— Ja s Jugoslavijom radim već sedamnaest godina. Vlastit su uvek prepoznatljivi i priznatljivi firmi u Njemačkoj, a u Srbiji sam prvi put bio i u ovom dijelu Hrvatske koju počeo me radio nešto preduzeta u samu Jugoslaviju za mene vele na postup — postao sam Slovenija i Hrvatska koju su temeljne Orijent, u Šibeniku i ovim načinom tako da sam uvek u razgovoru u tvrdom vježbu optočio Šibenik. Zasad ču reći da su u to razgovoru bili učestvuj. Osobito ču se pobrinuti da ovo je doček u

rapidi krediti za rezerviranje a učiniti ču i vlastiti novac. U bio — sasada još ne bih mogao.

■ Dosta je optimistični gledajući razvijavanje ove nate jugoslovenske brige?

— Čujte, vjerojudo sam uvjeren da će se ovdje gotovo stabilizirati vrlo brzo. Europa je dovoljno jaka da neće i ne može trajati potoci i razaranja. Ne vjerujem u povratak starog sistema ovde — ubrzo, a zatog loga nismo nimalo zabrinuti. Prilike će se ujutru vrlo brzo stabilizirati i treba dati napomene i programu ići dalje, u rasponu i ulegnuti i svu mogućnost koja je u cijeloj Evropi, osudjenu dogodaju u Jugoslaviji, u vlasti i dosta snaga i utjecaja za smrtonosnu priliku.

■ Kako gledate na biojna poduzeća u Hrvatskoj, koja su u vlasništvu države?

— E sada država kroz proslavu privatizaciju treba privredi dati slobodu. Ja sam vjerojudo predsjednik hrvatskog vježba gosp. Jurajev rečao da treba ponuditi pa tako i evropska ne dozna stvari — ponuditi mi treba i slobodu i treba mi dobiti planove i Evrogi reči što se zahtijeva. Sloboda pod vježbu treba da neće putovati ulegnjima. Nadam se da će čuvati dobar demokratski putev i treba nastojati da se na tome radi. Sloboda u privredi donosi volju za poslovni, volju za angažmanom i motiviranjem za poslovni vratić da se jačaju i mnogo viših ljudi koji su uspjeli veni i koji bi htjeli ovdje ulegnuti.

Ni jedna evropska zemlja nema namjere biti koga ovisnosti. Vremena prije drugog svjetskog rata i 1941. godine vježba na poziciju Slovenija i Hrvatska biće države koje će se hrvatski vježbi ući u Evropu i tu se vlastitim snagama za to ulegnuti u Hrvatskoj. Dakle, Evropu treba pozvali i privući s dobrim i privremenim programima razvoja.

B PERIŠA
(Snimak: V. POLIĆ)

DRNIŠKA PANORAMA

Cijenjene kute trgovacke

Z ito odjednom počuli. Niboko ga uvestištalo polato tuti. Zapadala je zemlja između dječje je opet odredila cijene komercijalne prema svim usluzama. Tradicionalno se cijene ne postavju, one su samo nekakve organizacije, a kako se one plaća to znaju sačeti i kombinirati. Zagrebački su danas nečak, morski slatki i novi plavice.

Predmeti odmah na pucanje pucanjem i pucanjem Prema Radio Drnišu protiglavno dano se pučilo u te nevrat. Zabilježili su da je u periodu [8. VII 1981. godine] na području Biljana des puta pucano na policijsku patrolu. Tako razlikujemo pucanje — zabilježiti i nezabilježiti. Nešto puce za svu hranu, drugi puce za svu. Petar, treći puce za rodendan. Uglavnom rezultavamo se i ne pucamo. Na svu stranu sve je još pucanja. Uglavnom se pucnjom ekstremom pomiljena se slikeham i ne-gadanju da ih bio čuju.

Spremanu i dolijeni petak je doslovno čini-potak za drnišku preduzetinu. Izvještvo vježbe je odlučilo da se pred pravosudnim sudom potvrdi stogačni postupak za OP - Udarac. Gubitak po radniku za postup godinu je 38 milijuna dinara, a gubitci sudjeluju u skorist početkom godine. Od istekpeda protite godinu uj stolice radnika nije primila plaću, nisu primirivani i nisu dobiti pa su radnici bez zdravstvenog i socijalnog osiguranja. Previdi se obnovljenje protovodnje za stolnicu radnika.

Centar odgoja i usmjeravanog obrazovanja provodi se u gradnju školu učiva Matroševića i dječakobuškim jedinicama optičke gimnazije i Industrijsko obraziteljicu školu sa strojarskim, elektrotehničkim prehrambenim, trgovskim i ugostiteljkim zanimanjima. Razvjetelj u osnivanju bit će Anta Tomić.

Kraj sljedeće godine u sadašnjem Centru odgoja i usmjeravanog obrazovanja, danio nam je go-lovo zanimljivosti za razonodu i razmišljanja. Učenici ne uči, ga je od 841 učenika zaustavilo svega 211 ili 40 posto. Popravljeno je počekati 281 učenik, a 30 je ponovljeno. Upute čvorave je ilustriran, postaje mjerilo slavova radijalja i djece ili se bolje mjeri slavili palataj u dijelu

tu pojedinčnih zanimanja. Uplašio se 200 osnovaca i 22 glavorečeva (ugovorce) pristupio se 80 učenika mada treba samo 30. Rad je tešak tekav plave, ali su učenici bili male, prema nativim zanimanjima, ali ne prešli sličnočinog ligavice. Malo treba učiti i znati, a novca će biti razmisljajući djece. Mada ima 80 mješta u opću gimnaziju se uplašio 47 učenika. Kome je da učenja i zanimanja Školske se uplašio svega pet. Obezje je vec iščekao bilo su nam proglašili radnici. Uglavu je bio potpuno sloboden pa se jedino prema bodevama isti formiralo ovo odjeljenje za trgovinu.

Djece je manje u djecjem artelu i jedincima u Drnišu, Otočcu i Štravici. Prado godine uplašio se 250 mještan, a ova jedva 100. Besprekorni minimalac, neplašiti plaća, nezaposlenost redila je onemogućuju djece.

Tridesetak prijavljenih učenika za upis u Osnovnu muzičku školu - Krista Odač - dobavio je stoga mogućnosti same dvanaestostice na poljoprivredni lepoti. Opremljenje su za klasičnu gitaru, i blatu, za duhačke instrumente se prijavilo svega dvjaka te dvjaka za harmoniku. Nitko (a prije Nitko bilo je Odač) nije se prijavio za violinu.

Prije četiri mjeseca odlukom Škupštine općine uvedena je pružna uprava u Domu zdravlja. Poslovavanje je bilo sa oko 1000 i po lica u dnevnoj poslovnici. Dobari za pružnu upravu pored ovog viške nivoa bili četvoro slajali, bilo je ujverenje mnogobrojnih gradenja i članova telektilne. Dom zdravlja išao je bio zdrav. Bolesni su Dom zdravlja ovog trenutka, nameće se težavu zatjelu čak išček i rasprave koja se vodila u izvršnom vijeću BO Drniš. Pružna uprava nije donijela niti učilišta niti u bilo kojem poboljšanju životu i tako da ovog telektilne Negrelli ustanove je pred II. nancijalom katastrofom, isplata osobnih dohotaka kreni ga dva mjeseca, nepodmirene su obvezate prema dobitnicima, pojave se osuđuju i likovna i celih medicinskih potrepština. Jedino se redovito isplaćuju pulni troškovi i logistički, a novac se mogao iskoristiti za dopunjene stope pa se tako uobičajiti tehničkih vježbi. Od počinjeći vježbi iši u vlasnom stanju pa je to najsljubljivije stavljanje redne discipline. Općina

abe Mada je odlučila da se još cijelovitije sagleda - zdravstvo. Domu zdravlja je da se odgovarajuće rješenje potraži u odlukama Škupštine općine koja bi se donijele na slijednjem sjednicama. Učestalom Škupština ogled je i donijela odluku o pružnoj upravi.

Predsjednica samostalnog sindikata ispravljala je posebno o situaciji u hotelu te potpisala petlju i poslala je Škupštini općine, izvješnjajući očeku SO. Općinskom sebelsarstvu za dijuljenje slijednjačnosti. Ministarstvu zdravstva RH je Republičkom samostalnom sindikatu Radnici u hotelu neuspješnosti pružajuće uprave, besprimjereni Škupština pružajuće uprave (zastavljene plaće za drniške pojmove), nepotpisane ugovore s Fondom zdravstva (zbog toga kasnije platilo) te iznos da 480 lica dinara koliko je isplaćeno Škupština radnici pružavajući poslovavajući organe i to bez dnevnica, putnih troškova i troškog obroba. Najbitnije su imati ispunjavanje pružne uprave. Izbor Radničkog savjeta, izbor vrhovne društvene i revolucionarne i odmah raspisivanje natječaja za revolucionarne. Petlju je potpisalo 90 od 117 radnika, a što je odjeljeno bio konzorcijum i jedan član pružne uprave i bez izuzetih komentara koji su - pedali - prilikom uvođenja pružne uprave, te sada bude još uvek besmisleno, oslito je da je mijenjanje sa strane trenutno oneposrednije kolektiv i donijeli mu bilo u svim vidovima reda i djelovanja.

-Dionitičans - je reproducirao Luka oporavljajući i potaknući raspisivanje. Radnički savjet je odlučio da se predloži potresanje slijednjeg postupka, da bi se mogli raspisati i koncijalni hoteli i tehničkih vježbi rednici. Najveći dio hoteli već nekoliko mjeseci nije dobio plaću, mada su redili servisne stanice za tehnički pre-gled varila, baščet, jedan autobus i autotrolejbus te parni kamion. Zajedničkom odlukom radnika svih će doći na posao, redili na svom rednom mjestu učilišta išta posao, te čekaju rezerviranja u labu slijednja. Veliki broj radnika je uvjeren da imaju budućnost, jer su nedavno dobili značajne poslove na prijevozu bolesnika.

BLOBOĐAN GRUBAC

PLEJADA ISTAKNUTIH
ŠIBENČANA

PROVALJEN GROB - NESTALA »POVIJEST DALMACIJE«

Jedne noći prije 127 godina netko je provalio u posljednje počivalište Fausta Vrančića, misleći, valjda, da je s njim pokopano blago, i odnio kutiju s vrijednim rukopisima

Faust Vrančić, jedna od najosebujnijih ličnosti u plejadi istaknutih Šibenčana, obogatio je znanost mnogim vrednjama, ali je od života imao malo.

Cak i kad se konačno smrtilo – umrlo je 27. svibnja 1617. godine u Veneciji – po oporučničkoj želji pokopan na otoku Prvici i dalje je bio – uznenimljivo. Jedne noći prije 127 godina netko je provalio u grobnicu misleći, valjda da se u njoj blaga nađe, a u haju je bila samo kula i u njoj rukopsis „Povijest Dalmacije“, koji su Faustov bratnici služili njegov zahijev, s njim pohranili u raku.

Ostavljajući po strani nekvalitet groba, poznalo je da je Vrančić u posljednjim mjesecima života, shvan teškom bolesti, postao desla psichiku neuravnotežen. Jedna od posledica lega (ne i jerinal) bila je – želja da se površnice pohrani u grobu pokraj njega. No valja reći, sudeći prema opisu, da ni u tim trenucima nije zaboravio svoju rodnu grdu. U testamenu je dećidirao na značio: „Možu da ovim prihvatim prednju republiku Šibenku domovini mojoi.“

Pod zaštitom moćnog sinca Faust se – uključujući diplomaciju i stanovništvo – vjenčao obavještenje is-

taljnute javne funkcije u habsburškoj monarhiji. Tu nije dobio diplomatsku banjeru, grob niti je prezvana župna smrtila, pa se netko Šibenčanu za nekoliko godina izgubio iz javnosti, da bi se 1600. godine zapopin i došao do biskupske časti u Čanovaču (Ugarska). Po odatluku u Ugarskoj godovo negrešano boravio u Veneciji, te nešto malo u Rimu, i tu razvija intenzivan znanstveni rad koji će mu donijeti priznanje jednog od stolnicih naučnika toga doba.

Svojim „Novim almanahom“ što su za njegova života dojavljeno dva izdanja predstavio se samu kao osnivač knjigara. Taj zbornik od 45 tabula raznih projekata i crteža i oko 100 titulica objavljen na latinskom, talijanskom, španjolskom, francuskom i njemačkom jeziku donio je među ostalim projekti regulacije i eksploatacije i trudnoj konstrukciji, pogotovo za spašavanje gibridera i na krepu crteži (uz objašnjenje konstrukcije) – Leteci čovjek. Taj „Leteli čovjek“ crta je

u svijetu Šibenčana koristili je podobran. Prema nevodima glasovitoga engleskog povjesničara Wilkinsa Faust Vrančić je u Veneciji sam demonišao sebi s takvim podobranom s jedne -oko dvadeset metara visoke kule i učinio – napomenjem doslovno – rime na zemlji. U Nečinu slijedimo: Faust je – da i to spomenemo – predodio projekt – Molae lumen rotunda – kojim se predviđalo konstruirati – energiju mora. Vrančić je u Veneciji 1555. godine stampao i svoj „Ripetit“ (pri napomenjivim zvaka Europe i latinskega) takođe i druge knjige, primiče, knjige i ugarskih. Tako je točno poznato 15. travnja 1555. godine učinio Faust Vrančić, učinio je i učinio – 2. 10. 1555. godine Šibenčanin je učinio – stampano u Veneciji 1555. godine Šibenčanin opus Faust Vrančića – raznovrsni sveštreni knjiga i vizijski – izkratice Šibenčanina i danas zadržan učenjakom i izdajom površiščem i habsburgskim, pa zbrojene leće zadržati. Da je točno sagraditi i spomeni – Šibenčanin je učinio – 2. 10. 1555. godine Šibenčanin je učinio – zamjene dostignutim maru – posljednjeg počasnosti. O A

(U sljedećem broju: JURJEVA SMRT NUE ZAMELA TRAGI)

Sveti Jakov SVETAC UJEDINJENE EUROPE

Interesantan svetac. Njegovo čašćenje značajno je za oslobođenje Španjolske, za duhovno povezivanje Europe, za život našega grada

Jakov je prepadao apostolskem zboru. To znači da je bio jedan od dvanaestoro što ih je sam Krist pozvao u svoju službu. U tom zboru, skupa s Petrom i braćom Ivanom, bio je u -uđi i trogo. Zato je bio u Krstu u najznačajnijim momentima njegovog zemaljskog života. Po naravi bio je veoma nagao. Zato je Krst njegova i njegova braća Ivana pozvao. Sinoćima člomljivi, vremenom u druženju Krstom polako je stupio karakternu oštrcu i usvojio Krstovu blagost. Umro je mučenjem smrću u Jeruzalemu g. 44.

Onjemu je nastala legenda: prema kojoj je propovedao Španjolskoj. Ista legenda nudi da su naši, njegova smrću, njegova učenja uzea mirno mjesto i pokopati ga u sjeverozapadnoj Španjolskoj u mjestu Compostela. Prema legendi, taj prenos Krstovega učenja je učinio sv. Jakov.

Vremenom je grob bio zanemaren. Oko g. 800. okružio ga je biskup Teodomir. Tim dogadjajem počinje nova stranica u štovanju sv. Jakova.

Misao o grobu sv. Jakova prešla je crkvene okire Španjolskoj. Tada prijelazila na Maura. Zato misao o grobu sv. Jakova i njegovoj zaštiti postaje poticaj za borbu protiv njih. U tom razdoblju ikonografija prikazuje Jakova kao vojnikova na konju kako predvodi kršćanske čete u borbu protiv Mauru. Daje mu se i nastavak koji je neobičan u nazivima svetaca: „Sanctus Maura.“

Doručio je nastavak priču dobro proslavio njegovoj žestokoj naravi, ali je nespojiv s apostolskim pozivom. Njegov lik i čašćenje postaju posebno značajni u X. stoljeću kad su Murići zauzevili gotovo čitav Pirenejski poluotok, uključujući i samu Compostelu. Grad je bio uništen, crkve zapaljene. Ipak misao o grobu sv. Jakova budila je želju za oslobodjenje Španjolske.

Uz grob su vezana i hodočašta. Ti sveti putovi uputuju nas na duboku bogomušnje i smisao kršćanskog života. U početku hodočašta se samo iz Španjolske ipak uskoro dolaze Božji putnici: lakoderi iz drugih zemalja. Tako znamo da je 950. došao na grnčar sv. Jakova biskup iz grada La Puy (Francuska). Kronika je registrirala: „U žari počasnosti biskup Gordeškal praden velikim brojem svojih vjernika zaplovio se u Galiciju da izmoli milosrđe Božje i zagovor sv. Jakova. Ta putovanja nisu bila bez opasnosti. Tako znamo da su g. 961. na svom hodočašnicom putu bili pogubljeni jedan knez i jedan markiz.“

X. st. posebno je značajno. S jedne strane to je doba velikih murskih osvajanja a s druge razdoblje kad hodočašta na grob sv. Jakova poprimaju međunarodne diman-

U vrijeme borbe za oslobođenje Španjolske od Mauru sv. Jakov se prikazuje kao vojnik koji predvodi kršćane u borbu

zije. Shvallimo je da se hodočasnici i sami uključuju u borbe s Maurima.

XII. st. je zlatna doba Compostele. Ne samo što su hodočašta bila brojna nego se nastoje i duhovno osmisili. Tada nastaju knjige čudesa, legendarni životopisi sv. Jakova i posebni vodiči za hodočasnike.

U XIII. stoljeću spominje se hodočašće iz Madarske i dolazak austrijskog cara. U to doba Šim Jacobus de Voragine, pisac znamenitog djela – Zlatna legenda. Počinje ovim zapisima: „Naslov ova knjige ne smije se mijenjati. Legenda ovdje ne znači neku ljeru nego naprotiv ono što se treba čitati. Pridjev – zlatna – ili – od zlata – ne govori o mašt, nego upućuje na važnost i vrijednost sadržaja.“ U toj presudno važnoj knjizi za kazališnu hagiografiju (život sv. Jakova) – do ma važno mjesto zauzima sv. Jakov. Govoreći o opravdanosti njegova štovanja pisac navodi sljedeće razloge: 1. Knjig je medu prvima pozvao 2. Kristu je bio posebno blizak 3. Medu apostolima prvi je podnio mučeničku smrtnicu.

Sibenik je lakoder obilježen slovanjem sv. Jakova. Kad je 1298. ustanovljena biskupija trebalo je odrediti jednu crkvu da bude katedrala. Kao najlepša izabrana je bila crkva sv. Jakova (nalazila se na mjestu da

naša katedrale). Kako je rečeno, u XII. st. spominje se hodočašće iz Madarske s kojom je Hrvatska bila u personalnoj uniji. Lako se može zaključiti da su lada i naši ljudi došli na grob sv. Jakova.

Bračnjana sv. Jakova spominje se 1405. Prema dokumentima znamo da je lada grupe Šibenčana hodočašća u Compostelu. Međutim bračnjane i 1414. napominje da bračni koji su bili na hodočaštu imaju pravo na prisluhnu nositi školjku. Ostali ladiji, gradićima bračnjani mogu nositi prekršeno noslice. To se i danas ljepe vidi na Vlaščanovu poplithu Bogorodica svogom plastičnom zaključju bračne. Jedini mjeru njima je da prisluhnu školjku, a drugi samo na nosi.

Naravni spisi u Šibeniku pritužuju bračne dohode o hodočašću Braču, prije nego što je krenuo na put. Trebalo je napisati opoznici. Tako zbog bolesti ne može hodočašći treba dati novac onome kome je u zapreku.

Kao i sve ostalo u hodočašću hodočašće na grob sv. Jakova poznavaju svoje uspone i padove. Kraj protloga sljedeća i sredina ovoga mogu se smatrati hodočašćima. Kad je bio hodočašnik bio je zaista mali. To je delo povoda arheološkim

istraživanja. Prva su obavljena devedesetih godina XX. st. a druga u vremenu od 1956. do 1960. Oba su potvrđuju duboku povijesnu uljemalenost vjerničke predaje hodočašća počasnosti pokrovaca i mesta gdje treba kopalji. Za vrijeme prvih istraživača nađen je grob sa 12. ruščicom kostura.

Prema mišljenju istraživača radi se o posmrtnim ostacima sv. Jakova i dvojice djece, Giovanna i Alanzu i Teodora. U nešto stoljeću rader je grob biskupa Teodomira i njegovog obnovitelja Štovanja sv. Jakova. Arheolog, radom, a pogotovo način deli su novi dokazi hodočašćima.

Poznavaoci srednjovjekovne povijesti navode u razloga za hodočašće 1. Motiv je posebno mladičko izdržavanje crkvišće (crkvišće), 2. Potreba za grijenje, 3. Znatičevo odnosno pustinjovane putovanje hodočašća osliku i danas važna, ali se neglaziraju ponudio. Molda bismi razloga za te Biće i duteve mogli ovako danas ureći. 4. Europa je potpisivana obnovljena kršćanski duh. Novac joj to ne može dati. Potrebitno je dati na izvore duhovnosti. Jedan od tih izvora koji je slijedjeno napadao hodočašću Španjolsku Evropu ugrađivo je grob sv. Jakova. U edinjenu Evropu i sv. grob želje u nju ući trebaju lo svištje biseri cijenili. 2. Hodočašće nas uči samog

egoru. Svjetlemen način života mao nas je zadnjem Zato upravo u našem doba pojedincu i velikoj učenosti – dolaze na hodočašće. Tako jed poznajevo da će – 1991. svetlosti mjesto na kojem želite moći za posebne mitost.

Znati hodočašće je skupina. Jedna među njima posebno je vezana uz posmrtni hodočašće u Compostelu. Zato je dobita naziv „hodočašće boginja“. U našoj katedrali – po svećenici sv. Jakova – danas školjka ukrasni u kamenima oko 140. To je stvarno

svakodnevno ponuđanje. Uči nas da biste nad život trebali postati hodočašće – čašćenje Božja hodočašću i životom. Upravo zato svatko od nas ima svoje mjesto na Belom putu u Bogu, putu spasenja. Sjećaj Bog osnivanje s ljudima i za ljudje.

don Ante SKRAČIĆ

Karta putova koji vode u Compostelu na grob sv. Jakova iz g. 1648

MILERIVO RASKRŠĆE

Režija: Joel Coen; scenarij: Joel Coen, Ethan Coen; uloge: Gabriel Byrne, Marcia Gay Harden, Albert Finney, Jon Polito, John Turturro; proizvodnja: 20th Century Fox, ZDA 1990.

-Millerovo raskršće- je predzadnji film braće Coen (zadnji -Baron Fink-) dobitnik je ovogodišnje -Zlatne palme- u Cannesu nastao nakon -Blood Simple- i -Arizona Junior- filmova koji su zadobili značaj publike. To je krajnje precizno stiliziran i strukturiran film -now- smješten u okružje amenskog megopolisa inspirativno dekadentnih indijskih. Glavni lik Tom Reagan (Gabriel Byrne) balansira između dva svetska mafijaška šefa prvi je Irac (Albert Finney) a drugi Talijan (Jon Polito). Njegova ženska Verna (Marcia Gay Harden) je istovremeno ljubavica i irskog šefu Lou, a njen brat židovski -bookie- (John Turturro) je ključna

osoba zamršene igre. Čovjek kojeg je Tom trebao ubiti na Millerovom raskršću, mjestu svih gangsterskih egzekucija. Nakon dva prazna hica živi -bojkot- se vraća dajući eksplicitno Tomu da znanje da njegovo življenu znaci. Tomovu smrt i otad pa nadalje mora služiti. Tom će se koristiti svim mogućim prijavim metodama i niskim udarcima lažući istovremeno jedne i druge a sve pod geslom -nikto ne zna ništa o nikome-. Braća Coen će to mračno spletkešte puno okruglih podvala pokazati na silovit i istovremeno duhovit način pa u filmu ne nedostaje žestokih scena nasilja i bitkih dialoga. Oni su svoj filmski izraz pročisili (manje ekstravagančnih poteza kamерom) tako da film funkcioniра u svakom segmentu počevši od izvisne priče, brilljantnih dialoga, do funkcionalnih dekora.

Ocjena: ★ ★ ★ ★ CK

● VIDEO ● VIDEO ● VIDEO ●

UTJEHA I RADOST

-Comfort And Joy-, proizvodnja Velika Britanija 1984; scenarij i režija: Bill Forsyth; fotografija Chris Menges; uloge: Bill Paterson, C. P. Grogan, Eleonor David.

Alana Birde popularnog voditelja jutarnjeg programa glazgovske radio-stанице iznenada nakon višegodišnjeg zajedničkog života napusti Maddy Potaknut savjetom najboljeg prijatelja Alan želi započeti -novi život-

U nastojanju da čim prije kompenzira gubitak Maddy, oo zamjeni simpatičnu prodavačicu sladoleda čiji mini-bus u jednom od predgrada Glazgowa na padne par maskiranih nasilnika. Pod dojmom bušnog eksoса od urednika programa irači prvi put za sn manje reportaže o pojatečem valu nasilja. Te postaje posrednik u sukobu obitelji proizvođača sladoleda talijanskog podjetja s -okusom- mafije.

-Utjeha i radost- režireo je škotski redatelj Bill Forsyth domaćoj publici poznat po filmu -Lokalni junak- (1982). Forsytheve filmove redovito je pratio pozitivan prijem kritike. Pnijenice, ljejdarsku komediju -Gregoryjeva djevojka- knjižicom -International Film Guidea- uvrstili su na listu nejboljih britanskih filmova u razdoblju od 1962 do 1987. godine. Svojedobno najavljuvana kao -osobljiva komedija-. -Utjeha i radost- sadrži sve bitne odlike Forsytheovih ranijih filmova smisao za humor, ratljan u odabiru delala iz svakodnevice i olakšavanju osobnosti karaktera velikog broja sporednih likova uz izostajanje svih oblika radikalizma (nagin dramaturških skokova, snimatelskih ekstravagancija i specijalnih efekata). Stoga, gledajući Forsytheove filmove, stječemo dojam da sve i nije onako cemo kako nam se na prvi pogled čini.

Ocjena: ★ ★ ★ ★ J.F.

EPIGEL®

ŽELE ZA RANE

BRZO I LAKO ZACJELUJE SVE VRSTE MANJIH RANA I SPREČAVA NASTAJANJE OŽILJAKA.

KRUMI

MALI OGLASI
TELEFON:
25-606

PRODAJEM novi plastični brod -Galeb- (WC kuhinja) s motorom -Jamer- Informacije na telefon 42 567

(2864)

SAMOSTALNA frizerka trazi posao Ponude na telefon 28-094

(2865)

MUENJAM obiteljsku kuću u Klinu kod Bolnice, za odgovarajuću u Šibeniku ili blisko obolici. Informacije na telefon 37-470 ili u Centru za odgoj i obrazovanje djece i omladine na Subotiću trazi Ujaković

(2866)

POPRAVLJAM strojeve za pranje rublja, električna bojlera i izvodim električne instalacije. Telefon 28-277 svaki dan posloje 15 sati.

(2867)

PRODAJEM školske ovčare Telefon 28-750

(2868)

PRODAJEM šator za tri osobe kojim jednu sezonom informacije na telefon 28-377 posloje 15 sati.

(2869)

PRODAJEM grobnicu kod Gospe od Zdravlja u Dubravi. Javlja se na telefon 28-340

(2870)

PRODAJEM liniju -Sony- maksimalne snage 280 vat. Cijena povoljna. Informacije na telefon 37-459

(2871)

STUDENTICA engleskog jezika instruira engleski učenike osnovnih i srednjih škola Hrvatske. Telefon 32 201
(2872)

IZNAJMLJUJEM dvosoban stan preko puta Suda, isključivo za poslovni prostor. Ponude na telefon 32-374.

(2873)

IZNAJMLJUJEM ureden poslovni prostor veličine 32 četvornih metara. Informacije na telefon 33-447 ili 77-944

(2874)

IZNAJMLJUJEM se uredeni poslovni prostor veličine 23 četvorne metra u formacije na telefon 24-829

(2875)

PRODAJEM uredljiv stan veličine 44 četvorne metra s može i garažu. Ponude na telefon 26-314

(2876)

IZNAJMLJUJEM novokrevetušu sobu s posebnim ulazom i trokrevetušu. Informacija na telefon 25-682

(2877)

HITNO tražim namješten jednosoban ili dvosoban stan, bliže centru grada. Ponude pod broj

(2878)

PRODAJEM talijanske kabelje za izvodu kolona. Telefon 25-803

(2879)

MUENJAM trošoban stan za dva maja. Ponude na telefone 22-469 ili 35-451

(2880)

HITNO prodajem zemljište veličine 1700 četvornih metara u Dubravi. Cijena povoljna. Telefon 25-027

(2881)

CENTAR POSTA ŠIBENIK

RASPISUJE

glede popunjavanja poslova srednje stručne spreme

ELEKTROMECHANICARA na neodređeno vrijeme

Pozabni uvjeti:

- završena škola za elektromehanicičara
- radno iskustvo od 3 godine
Rok za podnošenje prijava je 8 dana od dana objavljenja na oglašenoj ploči. Zavoda za zapošljavanje Šibenik

Prijeve na oglas podnose se Centralu pošte Šibenik. Službi pravnih kadrovskih i općih poslova. Vladimira Nazora 51. 58000 Šibenik. Kandidati će biti obavještjeni o provedenom postupku u roku od 8 dana od dana donošenja odluke.

CUJNOST DO ŠVEDSKE

Radio Šibenik
Šibenik, Hrvatska
Jugoslavija

Dragi radio prijatelji,

Bio sam jedo iznenaden kad sam 16. srpnja u 15 sati i 3 minute ovdje u Švedskoj -uhvatio- već program na 106,4 MHz. Šeljem vam kasetu na kojoj je snimljen dio tog programa. Stvarno je zvučujuće da FM signali mogu putovati tako daleko, ali ljeti ponakad mogu prijeti udaljenost i veću od 3000 kilometara. Ovo je dobar primjer za to.

Službenje stranih radio stanica moj je hobij od 1957. godine. Imam 49 godina i privatni sam zubač. Bio sam u Zagrebu 1981. godine, ali samo dva sata. Na putu za Grčku vuk se dve satne zvane do u Zagreb. Uhvatio sam taj i video nešto malo od grada, ali se baš puno ne bječam.

Jebi bi me zanimalo da ova snaga usagđe odašiljače i naše druge detalje o vašoj radio stanici. To je priljubo novo za mene. Ipak sam uspio naći adresu.

Puna sreća.

Jen TURNER

OGLAS

T.P. "CENTROKONZUM" SPLIT

oglašava

prodaju inventara osnovnih sredstava i robe iz prodavaonice poduzeća u Vodicama. Početna maršala Tita br. 1

Svi zainteresirani mogu se radi potrebnih informacija javiti u direkciju poduzeća u Splitu, Krešimirova 7 ili na telefon 058/589-590 i 587-289.

IZNAD

Novim odašiljačem i 18 satnim programom pokrivamo i gotovo čitavo dalmatinsko područje od Karlobaga, preko Zadra, Splita, do Metkovića i sve srednjodalmatinske otoci.

Koristite se prigodom — reklamirajte svoje usluge i proizvode.

Vaše propagandne poruke čut će više od 500 tisuća ljudi.

Poruka koju prenositi radio najlakše se pamti, najviše se čuje.

Radio je s vama na radnom mjestu, u kući, automobilu, na ulici, izletu, u polju.

Javite nam se, mi ćemo učiniti sve da našom uslugom budete zadovoljni vi i krajnji korisnici vaših usluga.

RADIO — ŠIBENIK
Propagandna služba
B. Petranovića 3, Šibenik
Telefon i telefax: 059/25-606

KUPUJEM vez od Doca do Mandaline. Cijenjene ponude na telefon 22-545

(2897)

PRODAJEM drvenu komodu i okruglu stol sa šest stolica vrlo povoljno. Informacije na telefon 28-039

(2898)

U dubotoj boli javljamo svim rođacima, prijateljima i znancima lutnu vijest da je naš dragi suprug, oček. dječ. svehar, stari 18 let.

METOD ANTUNAC

Malo preminuo u petak 12. srpnja 1991. u 74. godini.

Ukopen je na Miragoju 16. VII 1991.

Počeo u miru Božjem. Ozlađena obitelj.

U SJECANJE

VINKO I JANJA JURAS

Godine proleće 8 usomjena na vas osetila trajna.

Si Vicko i ostale mnogobrojne rodbine.

Muša svima koji su se učuvati uspomenju na vas.

(2899)

POVOLJNO prodajem nove aparate štednjaci slični za pranje ručlja. Hladnjak, zamrzivač, stereo liniju video i kuhinju. Ponude na adresu: Damir Vidović Grebaščica

(2882)

IZNAJMLJUJEM poslovni prostor veličine 120 četvornih metara na Vidicima. Informacije na telefon 71-838

(2883)

HITNO prodajem -Honda civic sedan- godine proizvodnje 1991. (metalik) s električnim grijanjem na četvrtom katu i sa mogućnošću prevoza u parkirnjaku, za odgovarajući u Šibeniku. Informacija na telefon 42-286

(2884)

PRODAJEM -Volvo 66 GL- (metalik), zlatni automatik 1300 ccm 57 KS godine proizvodnje 1977. s prijedanom 55 000 kilometara. Automobil je bez prejekarne očuvan i registriran do ožujka 1992. godine. Informacija na telefon 44-058

(2885)

PRODAJEM -Tomas- pentu 4,5 KS i gumanu -Maestral 5-. Javlja se na telefon 29-189

(2886)

PRODAJEM vježbanicu u španjolskom stilu. Cijena 7 000 dinara. Javlja se na telefon 34-887

(2887)

PRODAJEM peć na krutu goriva -KA ROLEX 85 R-. Cijena 6 000 dinara. Javlja se na telefon 34-867

(2888)

IZNAJMLJUJEM poslovni prostor veličine 50 četvornih metara na Magistrali. Prizor moguć kaminom sanitarni čvor, nejamna povoljna. Javlja se na telefon 34-867

(2889)

PROJEKTIRANJE BUDUĆNOSTI

Upravoj poplavi, uglavnom jednoobraznog i ondalnog poduzetništva pozornost izaziva sve veće društje. Ideja bratnog para Ksenije i Vilka Ivića da otkupe donedavno samostalno poduzeće - Izgradnja-projekt, za sada je uveć zanimljiva ideja nego biznis sadašnjosti. No možda ipak posao budućnosti? Biznis kako bilo, ne zate se jer u pravoj suši investicija posla se ipak nade premda najčešće među privatnicima. Sad uglavnom krpe kraj s krajem jer vajalo je otplatiti stare dugove.

- Osnovana u sklopu Šibenske - Izgradnja - - Izgradnja-projekt - već šest godina radi kao samostalno poduzeće. Ranije je to, naime bio projektni biro koji je poslove mogao obavljati isključivo za - Izgradnju - ali kako je bilo malo posla morali su se odvojiti da bi mogli preuzimati poslove i za treće osobe, ne samo za

- Izgradnju. Međutim, nepovoljni uvjeti privredovanje, samim tim i projektiranja, natjerali su mnoga da napuste poduzeće, opradajući se za nešto drugo, profitablnije, a naš šestoro ostalo je i još sudbinu - Izgradnja-projekta - priča Vilko Ivić, jedan od suvlasnika sadašnjeg poduzeća.

- Razumljivo da smo, sukladno Zakonu o restrukturiranju počeli razmišljati o tome da otkupimo poduzeće, koje bi se u starijim uvjetima prije ili kasnije raspalo, nastavlja V. Ivić. Nakon što smo pribavili potrebnu dokumentaciju i Elaborat o pretvorbi direktnom kupovinom nekretnina poduzeća, te izvršili procjenu poduzeća, trebalo nam je šesnaest mjeseci od upućenog zahtjeva Agenciji za restrukturiranje, da nas Sud 1. lipnja ove godine konačno i registrira kao privatno poduzeće - Izgradnja-projekt - kaže Ivić.

Ksenija Ivić je poslova direktorice obavljala i prije otkupa poduzeća, pa je logično da ih je preuzeila nakon toga.

- Izgradnja-projekt - kao privatno poduzeće djeluje tek mjesec dana, a neke bitnije razlike u odnosu na prethodno razdoblje nema. Križa je velika zadnjih tri četvrti mjeseca, ali se nekako uspijavamo - pokrivali - poslovom, dokle da osiguramo osobne dohotke, koji nisu veliki i da pokrijemo troškove trenutno, najviše radimo na reklami, ranije je posao dolazio sam po sebi,

a sada se treba prilično namučiti da se do njega dođe. Puno vremena gubimo na dobivanju posla, što ranije nije bio slučaj. Nakon ove stagnacije očekujemo ipak da će se situacija promjeniti i da ćemo imati mnogo više posla, kaže Ksenija Ivić.

- Nastojimo također, nastavlja K. Ivić, odrediti stare poslovne veze s većim građevinskim kućama posebice - Izgradnjom - koja je i osnovala ovo poduzeće. Ipak, najviše radimo za privatne, jer izgleda jedino još oni koliko-litko investiraju.

No i za posao u privatnom sektoru treba se izboriti, s obzirom na priličan broj projektnih kuća, kako u društvenom tako i u privatnom vlasništvu, gdje s obzirom na žestinu konkurenčije čak i ona nalojalna nije rijetkost. Prema Vilku Iviću rješenje tog problema je u udruživanju.

- Poleze nalojalne konkurenčije ponekad je teško prebroditi. Smatram, sloga da je ono čemu treba ležiti - jedna čehovska organizacija projektnih biroa, jer trenutačna situacija u Šibenu u ovoj oblasti nije niti slika niti prilika onoga što bi trebalo biti. Ovo posebno zbog kadrova u loj oblasti koji su raspoređeni u puno malih biroa, raspoređeni su i vrlo ih je teško okupiti. To se pokazalo i na većim projektnim zadacima koji su mahom možda zbog toga, a možda i zbog nekih drugih razloga, odlazili iz

Šibenika. Ovo je karakteristika zadnjih četiri pet godina kada su poslove projektiranja niz kapitalnih objekata u Šibenskoj općini dobivali projektni iz Zagreba, Splita... Problem je mislim, u tome što ne postoji mogućnost brže prilagodbe ovdašnjih projektnih poduzeća da se okupe i djeluju zajednički, a ne odvojeno, samostalno i najčešće slabo. Međutim, po uvjerenju i po prirodni sam optimirati, s obzirom na to vjerujem da će biti bolje. Boljštak ne dolazi sam po sebi, znači treba se organizirati, raditi i međusobno pomagati. Mislim pritom i na pomoć organa uprave i svih nadležnih općinskih struktura, ali i starijih renomiranih kolega, angažman kojih u suradnji s mladim i neiskusnijim kadrovima, bitno može izmijeniti sadašnju, nepovoljnu situaciju u Šibenskoj projektnoj djelnosti, naglasio je Vilko Ivić.

D. ŠOKO